T072 BL 2 (160) Nói Rõ Phần Một Của Pháp Oai Nghi Tác Phong Của Thượng Tọa-Nêu Dẫn Về Phẩm Tạp Tụng Và Oai Ngh

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 34 740

LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ QUYEÅN 34

Phaàn 2: NEÂU DAÃN VEÀ PHAÅM TAÏP TUÏNG VAØ PHAÙP

OAI NGHI

NOÙI ROÕ PHAÀN MOÄT CUÛA PHAÙP OAI NGHI

TAÙC PHONG CUÛA THÖÔÏNG TOÏA THÖÙ NHAÁT

Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, baáy giôø, Tyø-kheo Taêng taäp hôïp ñeå boá-taùt; trong luùc moïi ngöôøi taäp trung ñoâng ñuû, thì vò Thöôïng toïa cuûa Taêng laø Nan-ñaø khoâng ñeán. Khi aáy, coù ñaøn-vieät ñem phaåm vaät ñeán chôø chö Taêng taäp hôïp ñoâng ñuû ñeå cuùng döôøng, lieàn hoûi caùc Tyø-kheo: - Daï thöa Taêng ñaõ taäp hôïp ñoâng ñuû chöa? - Taäp hôïp chöa ñoâng ñuû. - Ai khoâng ñeán vaäy? - Vò Thöôïng toïa cuûa Taêng khoâng ñeán. Ñaøn-vieät lieàn cheâ traùch: “Ta chôø Taêng taäp hoïp ñoâng ñuû ñeå cuùng döôøng nhöng Thöôïng toïa laïi khoâng ñeán”. Vì ñaõ chôø ñôïi laâu, neân thí chuû ñem phaåm vaät cuùng döôøng, roài ra veà. Ñeán luùc chieàu toái, Thöôïng toïa môùi tôùi, neân khoâng phaùt theû, khoâng hoûi vieäc caùc Tyø-kheo khoâng ñeán haõy thuyeát duïc thanh tònh, lieàn noùi toùm taét boán vieäc (boán Ba-la-di) roài giaûi taùn. Baáy giôø, vò Tyø-kheo treû tuoåi beøn hoûi chö Taêng: - Thöa, Thöôïng toïa ñaõ ñeán chöa? - Thöôïng toïa ñeán roài laïi veà. Tyø-kheo treû tuoåi lieàn traùch moùc: “Vì sao Thöôïng toïa ñeán cuõng khoâng cho ai bieát, ñi cuõng chaúng noùi ai hay?”. Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc ñoù ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Nan-ñaø ñeán. Khi thaày ñeán roài, Phaät lieàn hoûi:

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 34 741

- OÂng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân! - Töø nay veà sau, vò Thöôïng toïa cuûa chuùng Taêng phaûi bieát caùc vieäc sau ñaây: Phaûi bieát veà pheùp taéc cuûa Thöôïng toïa, kyø naøy Boá-taùt vaøo ngaøy möôøi boán hay ngaøy möôøi laêm, hay trung gian Boá-taùt, Boá-taùt ban ngaøy hay ban ñeâm; ñoàng thôøi phaûi bieát nôi choán, hoaëc taïi phoøng söôûi, giaûng ñöôøng hay trong röøng. Phaûi tuïng ñaày ñuû naêm thieân giôùi boån, toái thieåu laø tuïng boán Ba-la-di vaø caùc baøi keä, roài tuyeân boá: “Ngoaøi ra caùc giôùi khaùc chö Taêng ñaõ thöôøng nghe”. Neáu trong thaønh aáp xoùm laøng coù Tyø-kheo thì Thöôïng toïa neân sai ngöôøi loan baùo: Kyø naøy Taêng Boá-taùt vaøo ngaøy möôøi boán, hoaëc ngaøy möôøi laêm, hoaëc tröôùc böõa aên, sau böõa aên, vaøo luùc boùng ngöôøi ngang chöøng aáy seõ Boá-taùt taïi moã xöù. Tröôùc heát neân sai ngöôøi queùt töôùc giôùi

tröôøng, raûi ñaát baèng phaúng, raûi caùc loaïi hoa. Thöôïng toïa coøn phaûi döï lieäu xem ai neân chuù nguyeän, tuïng giôùi, ai phaùt theû. Neáu luùc tuïng giôùi Taêng chöa taäp hoïp maø coù ñaøn-vieät ñeán thì Thöôïng toïa neân thuyeát phaùp roài uûy laïo hoï. Neáu Thöôïng toïa khoâng theå laøm ñöôïc, thì neân môøi Thöôïng toïa thöù hai, hoaëc phaùp sö thuyeát phaùp. Khi ñeán giôø Boá-taùt neân hoûi ñaøn-vieät muoán ôû laïi hay ñi veà. Neáu hoï noùi raèng ñi veà, thì neân chuù nguyeän roài tieãn hoï ra ñi. Neáu hoï noùi "ôû laïi" thì neân baûo hoï rôøi khoûi giôùi tröôøng roài môùi Boá-taùt. Neáu coù khaû naêng thì neân duøng nöôùc thôm naáu noùng röûa theû roài môùi phaùt. Neáu ñaïi chuùng ngoài trong giôùi tröôøng thöa thôùt thì neân moät ngöôøi phaùt theû, roài moät ngöôøi thaâu laïi. Khi ñöa theû khoâng ñöôïc truøm ñaàu, choaøng khaên treân vai, ñoàng thôøi phaûi boû giaøy deùp, traät vai aùo phaûi maø phaùt theû. Ngöôøi nhaän theû cuõng phaûi laøm nhö theá. Khi phaùt theû phaûi phaùt cho ngöôøi thoï Cuï tuùc tröôùc roài môùi phaùt cho Sa-di. Khi phaùt xong phaûi baïch: Chöøng aáy ngöôøi thoï Cuï tuùc, chöøng aáy Sa-di, coäng taát caû ñöôïc chöøng aáy ngöôøi. Vò Thöôïng toïa cuûa Taêng phaûi tuïng giôùi; neáu khoâng theå tuïng, thì vò Thöôïng toïa thöù hai phaûi tuïng; neáu cuõng khoâng tuïng ñöôïc thì laàn löôït ñeán ngöôøi naøo tuïng ñöôïc, phaûi tuïng. Khi tuïng, neáu trôøi saép toái, möa gioù xaûy ñeán, hoaëc coù ngöôøi giaø beänh khoâng theå ngoài laâu, truù xöù ôû xa, hoaëc coù naïn vua, naïn giaëc, thì baáy giôø, ñöôïc pheùp tuïng toùm löôïc. Neáu thôøi giôø coøn sôùm khoâng coù caùc naïn keå treân thì phaûi tuïng ñaày ñuû, hoaëc Thöôïng toïa töï tuïng, hoaëc ngöôøi khaùc tuïng, hoaëc hoøa hôïp thuyeát phaùp, baøn luaän, hoûi ñaùp, chuù nguyeän caû ñeâm. Pheùp taéc Boá-taùt cuûa Thöôïng toïa phaûi nhö theá. Neáu khoâng laøm nhö vaäy thì vöôït phaùp oai nghi.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 34 742

TAÙC PHONG CUÛA THÖÔÏNG TOÏA THÖÙ HAI Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, baáy giôø, Tyø-kheo taäp hoïp ñeå Boá- taùt, thì Thöôïng toïa thöù nhaát ñeán, nhöng Thöôïng toïa thöù hai khoâng ñeán; luùc aáy, coù ñaøn-vieät ñem phaåm vaät ñeán ñònh cuùng döôøng, beøn hoûi caùc Tyø-kheo: - Daï thöa chuùng Taêng ñaõ taäp hoïp ñaày ñuû chöa? - Taäp hôïp chöa ñaày ñuû. - Vò naøo khoâng ñeán vaäy? - Thöôïng toïa thöù hai khoâng ñeán. Ñaøn-vieät lieàn traùch moùc: "Ta ñònh cuùng döôøng ít phaåm vaät, nhöng Thöôïng toïa thöù hai laïi khoâng ñeán". Ñôïi hoài laâu khoâng thaáy ñeán, ñaøn-vieät beøn ñem phaåm vaät cuùng döôøng, roài ra veà. Ñeán chieàu toái, Thöôïng toïa thöù hai môùi tôùi, Thöôïng toïa thöù nhaát beøn cheâ traùch: "Theá Toân chæ cheá ñònh rieâng toâi coøn Thöôïng toïa thöù hai khoâng hoûi ñeán chaêng?". Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Tyø-kheo aáy ñeán. Khi thaày ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: - OÂng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân! - Töø nay veà sau, khi Boá-taùt thì Thöôïng toïa thöù hai cuõng phaûi bieát taát caû moïi vieäc nhö Thöôïng toïa thöù nhaát ñaõ ñöôïc noùi roõ ôû treân chæ coù teân goïi Thöôïng toïa thöù hai laø khaùc maø thoâi. Neáu Thöôïng toïa thöù nhaát cuûa Taêng khoâng theå chu toaøn, thì

Thöôïng toïa thöù hai phaûi ñaûm traùch. Neáu khoâng laøm ñöôïc nhö theá thì vöôït phaùp oai nghi. ----------

TAÙC PHONG CUÛA TAÊNG CHUÙNG Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, baáy giôø, Tyø-kheo Taêng taäp hoïp ñeå Boá-taùt, thì ñeä nhaát Thöôïng toïa, ñeä nhò Thöôïng toïa ñeán, nhöng caùc ngöôøi khaùc thì leà meà khoâng taäp hoïp ñuùng giôø. Ñeä nhaát vaø ñeä nhò Thöôïng toïa lieàn cheâ traùch: "Phaûi chaêng Ñöùc Theá Toân chæ cheá ñònh rieâng chuùng toâi, khoâng cheá ñònh cho nhöõng ngöôøi khaùc?". Caùc Tyø-kheo beøn ñem vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi caùc Tyø-kheo aáy ñeán. Khi hoï tôùi roài, Phaät lieàn hoûi: - Caùc oâng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân! - Töø nay veà sau, vieäc Boá-taùt taát caû chuùng Taêng ñeàu phaûi bieát. Ñoù laø caùc vieäc nhö sau: Hoâm nay laø ngaøy moàng moät, moàng hai trong thaùng

cho ñeán ngaøy möôøi boán, ngaøy möôøi laêm Boá-taùt ñeàu phaûi bieát, hoaëc Boá-taùt chính thöùc, Boá-taùt trung gian, Boá-taùt taïi nôi naøo ñeàu phaûi bieát. Neáu coù ngöôøi hoûi "Hoâm nay laø ngaøy thöù maáy", thì khoâng ñöôïc hoûi ngöôïc laïi "Hoâm qua laø ngaøy thöù maáy" maø caàn phaûi bieát. Neáu sôï queân thì phaûi laøm theû xaâu laïi, treo tröôùc giaûng ñöôøng, hay tröôùc nhaø beáp. Ngöôøi tröïc nguyeät, tri söï cöù moãi ngaøy qua ñeám moät theû. Ngaøy Boá-taùt phaûi tuïng ñaày ñuû naêm thieân giôùi; neáu coù naïn tai thì tuïng boán Ba-la-di vaø caùc baøi keä, roài noùi: "Ngoaøi ra caùc giôùi khaùc nhö Taêng ñaõ thöôøng nghe". Taát caû moïi vieäc trong phaàn Thöôïng toïa ôû treân ñaõ noùi roõ chæ khaùc laø chöõ taát caû maø thoâi. Neáu ñeä nhaát, ñeä nhò Thöôïng toïa khoâng bieát thì taát caû nhöõng ngöôøi khaùc ñeàu phaûi bieát. Neáu khoâng bieát nhö theá thì vöôït phaùp oai nghi. ----------

CAÙCH THÖÙC CHUÙ NGUYEÄN Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, baáy giôø coù ñaøn-vieät ñeán Tinh xaù Kyø-hoaøn cuùng döôøng trai phaïn cho Tyø-kheo Taêng, thì vò Thöôïng toïa thöù nhaát (laø Nan-ñaø) khoâng ñeán, khieán cho côm canh nguoäi laïnh, ñaøn-vieät beøn hoûi caùc Tyø-kheo: - Tyø-kheo Taêng ñaõ taäp hoïp chöa? - Chöa taäp hoïp. - Ai khoâng ñeán. - Thöôïng toïa thöù nhaát khoâng ñeán. Ñaøn-vieät beøn than phieàn: "Ta boû caû vieäc nhaø ñeán ñaây ñeå cuùng döôøng trai phaïn cho chö Taêng, theá maø Tyø-kheo khoâng taäp trung". Ñeán giôø Thöôïng toïa môùi tôùi khoâng taùn thaùn thöùc aên, cuõng khoâng chuù nguyeän, voäi vaõ aên xong roài boû ñi. Vò treû tuoåi hoûi: - Thöôïng toïa ñeán chöa? - Ñaõ ñeán, nhöng aên roài boû ñi. Luùc aáy, vò treû tuoåi lieàn traùch moùc: "Thöôïng toïa ñeán cuõng khoâng cho ai bieát, ñi cuõng chaúng noùi ai hay". Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Nan-ñaø ñeán. Khi thaày tôùi roài, Phaät lieàn hoûi: - OÂng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân! - Töø nay veà sau, vò Thöôïng toïa cuûa Taêng phaûi bieát caùc vieäc sau ñaây: Hoâm nay ai cuùng döôøng thöùc aên, cuùng cho hai boä chuùng hay moät boä chuùng, hay môøi töøng phoøng rieâng, taïi thoân xoùm hay taïi Tinh xaù, ñeàu phaûi bieát. Neáu coù

ngöôøi môøi ngaøy mai cuùng döôøng côm cho chuùng Taêng,

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 34 744

thì vò Thöôïng toïa trong Taêng khoâng neân nhaän lieàn maø phaûi bieát ngöôøi ñeán môøi ñoù teân hoï laø gì, ngöôøi quen hay laï, nhaø ôû con ñöôøng naøo. Vì e coù keû ñuøa bôõn Tyø-kheo cho neân khoâng ñöôïc nhaän lieàn. Neáu coù ngöôøi bieát roõ ngöôøi ñaøn oâng, ñaøn baø môøi kia laø ai thì ñöôïc nhaän lôøi môøi. Sau khi nhaän lôøi môøi, khoâng ñöôïc tuøy tieän ñi ñeán, maø saùng sôùm hoâm sau neân sai ngöôøi tröïc nguyeät, hoaëc ngöôøi laøm vöôøn, hoaëc Sa-di ñeán ñoù xem, xem hoï coù bò quan huyeän, nöôùc löûa, troäm cöôùp, sinh ñeû, töû vong maø khoâng chuaån bò ñöôïc chaêng. Neáu coù caùc tai naïn nhö theá thì Taêng neân töï lo vieäc aên uoáng. Neáu khoâng theå lo ñöôïc thì neân baûo moïi ngöôøi ñi khaát thöïc. Khi söù giaû ñeán hoûi chuû nhaân ñaõ chuaån bò thöùc aên xong chöa, neáu hoï hoûi: “Ngöôøi naøo? Thöùc aên gì?”, thì bieát ñoù laø keû ñieân cuoàng. Baáy giôø, neáu Taêng-giaø-lam coù thöùc aên thì neân söûa soaïn ñeå aên. Coøn neáu nhö khoâng coù thì neân tuyeân boá raèng Tyø-kheo Taêng bò keû ñieân cuoàng löøa gaït, moãi ngöôøi neân töï ñi khaát thöïc laáy. Traùi laïi, neáu ngöôøi chuû môøi noùi: “Thöa Toân giaû, con ñang söûa soaïn ñaây”, thì luùc aáy, Thöôïng toïa phaûi bieát thôøi giôø. Neáu vaøo muøa Ñoâng thì moïi ngöôøi neân taäp hoïp ñoâng ñuû roài cuøng ñi. Neáu vaøo muøa Xuaân, muøa Haï thì neân keû tröôùc, ngöôøi sau maø ñi. Neáu ñeán nhaø ngöôøi ñaõ môøi maø coøn sôùm, côm chöa doïn, muoán ñi tôùi choã naøo thì phaûi thöa vôùi Tyø-kheo khaùc: “Toâi muoán ñeán nhaø Moã giaùp, khi côm doïn xong ñöøng ñôïi toâi”. Ñi roài, phaûi trôû veà sôùm. Khi vaøo nhaø ñaøn- vieät, Thöôïng toïa phaûi bieát ngoài ôû beân phaûi hay beân traùi. Neáu ñaøn-vieät toå chöùc ngaøy leã Khaùnh tieát, ñaët gheá ngoài ôû beân phaûi thì neân ngoài. Neáu hoï môû hoäi cuùng thí thöïc ngaï quyû, ñaët gheá ngoài ôû beân traùi thì cuõng neân ngoài. Neáu hoï traûi toïa cuï daøi coøn môùi, coù veû gaáp gaùp, thì neân duøng tay ra hieäu baûo phaûi töø töø, roài ngoài xuoáng chaàm chaäm keûo bò hö hoûng. Neáu khoâng coù vieäc gì gaáp thì khoâng ñöôïc ngoài xuoáng lieàn, vì e ôû döôùi coù khí cuï gì khaùc, hoaëc laø treû con ñang nguû. Cho neân tröôùc heát neân duøng moät baøn tay sôø vaøo choã ngoài. Khoâng ñöôïc ñem bình baùt caáu baån vaø baùnh traùi ñaët leân treân ñoù. Khoâng ñöôïc duøng tay maø chuøi. Thöôïng toïa phaûi bieát ai coi chöøng phoøng, ai beänh, ñeå baûo ñaøn-vieät ñöa thöùc aên. Neáu ñaøn-vieät tieác cuûa thì neân baûo: “Naøy laõo tröôïng, theo pheùp thì phaûi cho, khoâng ñöôïc khoâng cho”. Neáu ngaøy coøn sôùm thì neân xeáp haøng maø nhaän laáy vaät cuùng döôøng. Neáu ngaøy giôø ñaõ treã maø hoï ñöa ai tröôùc thì nhaän tröôùc roài baûo hoï ñi tieáp. Vò Thöôïng toïa cuûa Taêng phaûi bieát thí chuû cuùng döôøng vì muïc ñích gì maø chuù nguyeän ñuùng chuyeän. Khi ñaøn-vieät doïn thöùc aên, neáu doïn cho Thöôïng toïa nhieàu, thì Thöôïng toïa neân hoûi: “Taát caû chuùng Taêng ñeàu ñöôïc nhö theá chaêng?”. Neáu ñaùp: “Chæ coù Thöôïng toïa ñöôïc nhö vaäy”, thì neân baûo hoï cuùng döôøng taát caû bình ñaúng. Neáu hoï noùi: “Taát caû ñeàu ñöôïc

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 34 745

nhö vaäy”, thì neân nhaän. Neáu caàn ít thì laáy ít, nhöõng ngöôøi ngoài döôùi thì neân baûo ñöa nhieàu hôn. Neáu coù caùc moùn aên ngon nhö söõa, söõa chua, baùnh, thòt, söõa ñoùng vaùng, thì neân baûo thí chuû doïn bình ñaúng cho taát caû. Pheùp taéc cuûa vò Thöôïng toïa trong chuùng Taêng laø khoâng ñöôïc nhaän xong lieàn aên, maø phaûi ñôïi doïn ñuû taát caû, roài tuyeân boá raèng “cuùng döôøng bình ñaúng”, baáy giôø môùi ñöôïc aên. Caùch aên cuûa Thöôïng toïa laø phaûi aên töø töø, khoâng ñöôïc aên voäi vaøng cho xong roài ngoài nhìn, khieán nhöõng ngöôøi treû phaûi voäi vaõ aên khoâng no, neân troâng chöøng nhau maø aên. Khoâng ñöôïc aên xong roài boû ñöùng daäy tröôùc, maø neân ñôïi hoï ñöa nöôùc uoáng, tuøy thuaän chuù nguyeän xong roài môùi ñöùng daäy. Neáu thí chuû cuùng döôøng caàu phuùc cho ngöôøi cheát, thì khoâng neân chuùc laønh baèng caâu: “Laønh thay ñaõ voâ thöôøng, Hoâm nay ngaøy toát laønh. Baøy caùc thöùc traân quyù, Cuùng döôøng haøng phöôùc ñieàn”. Maø neân chuù nguyeän nhö sau: “Taát caû moïi chuùng sinh Coù sinh maïng ñeàu cheát. Tuøy theo nghieäp döõ laønh, Töï chuoác laáy quaû baùo. Laøm aùc xuoáng ñòa nguïc, Taïo thieän leân coõi trôøi. Neáu coù theå tu haønh, Heát laäu, ñöôïc Nieát-baøn”. Neáu hoï sinh con, thieát leã aên möøng thì khoâng neân chuù nguyeän nhö sau: “Ñoàng töû boû nghóa ñòa, Muùt tay, baûy ngaøy soáng, Khoâng bò ruoài nhaëng haïi, Do coâng ñöùc ñoàng töû”. Maø neân chuù nguyeän nhö sau: “Ñoàng töû quy y Phaät, Nhö Lai Tyø-baø-thi, Thi-khí, Tyø-dieäp-baø, Caâu-laâu, Caâu-na-haøm, Ca-dieáp vaø Thích-ca. Baûy ñôøi caùc Theá Toân. Ví nhö baäc cha meï,

Luoân thöông nhôù con mình.
Caùc nieàm vui treân ñôøi,
Ñeàu mong con mình ñöôïc
Muoán con höôûng phöôùc ñöùc,
Hôn taát caû keû khaùc,
Thaân quyeán khaép caû nhaø
Ñeàu chung vui baát taän”.
Neáu thí chuû veà nhaø môùi, thieát trai cuùng döôøng, thì khoâng neân chuù nguyeän:
“Khi nhaø bò löûa thieâu,
Cuûa caûi ñem ra ñöôïc.
Taát caû taøi saûn mình
Ñeàu khoâng bò thieâu ruïi”.
Maø neân chuù nguyeän nhö sau:
“Cöûa nhaø che naéng möa,
Muoán chi ñeàu toaïi yù.
Caùc Hieàn Thaùnh cao quyù,
Ñeàu truù ôû trong naøy.
Keû thoâng minh treân ñôøi,

Haún bieát roõ nôi ñaây.
Môøi baäc gìn giôùi haïnh,
Baøy aåm thöïc, laøm phöôùc.
Taêng duøng lôøi chuù nguyeän,
Thaàn nhaø aét haân hoan.
Sinh taâm thieän gìn giöõ,
Troïn ñôøi ñöôïc an truï.
Neáu ñi vaøo xoùm laøng,
Hay ñeán nôi hoang daõ.
Ban ngaøy hay ban ñeâm,
Thieân thaàn ñeàu baûo hoä".
Neáu thöông khaùch saép khôûi haønh, thieát leã cuùng döôøng caàu phöôùc, thì khoâng neân chuù nguyeän theá naøy:
"Taát caû moïi phöông dieän,
Naïn giaëc khoâng neân ñi.
Giôø ñaây thaät ñuùng luùc,
Xuaát gia tu phaïm haïnh".
Maø neân chuù nguyeän nhö sau:
"Moïi nôi ñeàu an oån,
SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 34 747

Chö Thieân ban ñieàm laønh. Nghe roài taâm hoan hyû, Mong chi ñeàu ñöôïc caû. Loaøi hai chaân an oån, Loaøi boán chaân cuõng an. Luùc ra ñi an laïc, Khi trôû veà bình yeân. Ngaøy yeân, ñeâm cuõng yeân, Chö Thieân thöôøng baûo hoä. Baïn beø ñeàu hieàn laønh, Taát caû thaûy an oån Khang kieän vaø toát ñeïp, Tay chaân ñeàu voâ beänh. Thaân theå ñöôïc baûo toaøn, Chaúng beänh, chaúng khoå ñau. Taát caû moïi mong caàu, Ñeàu toaïi taâm maõn nguyeän. ÔÛ phöông Ñoâng coù baûy ngoâi sao thöôøng baûo hoä theá gian, laøm cho hoï ñöôïc nhö nguyeän, ñoù laø: Ngoâi thöù nhaát teân Caùt-lôïi-ñeá; ngoâi thöù hai teân Loä-ha-ni; ngoâi thöù ba teân Taêng-ñaø-na; ngoâi thöù tö teân Phaân-baø-tuûy; ngoâi thöù naêm teân Phaát-thi; ngoâi thöù saùu teân Baø-la-na; ngoâi thöù baûy teân A-xaù-lôïi. Ñoù goïi laø baûy ngoâi sao ôû phöông Ñoâng thöôøng baûo hoä theá gian. Nay chuùng seõ baûo hoä oâng khieán cho an oån, ñöôïc lôïi ích vaø trôû veà sôùm; taát caû tinh tuù ñeàu goùp phaàn baûo hoä oâng. Laïi nöõa, phöông Ñoâng coù taùm Thieân nöõ: Ngöôøi thöù nhaát teân Laïi- xa-ma-ñeà; ngöôøi thöù hai teân Thi-sa-ma-ñeà; ngöôøi thöù ba teân Danh Xöng; ngöôøi thöù tö teân Da-thaâu-ñaø-la; ngöôøi thöù naêm teân Haûo Giaùc; ngöôøi thöù saùu teân Baø-la-thaáp-ma; ngöôøi thöù baûy teân Baø-la-phuø-ñaø; ngöôøi thöù taùm teân A-tyø-ha-la. Ñoù laø taùm Thieân nöõ ôû phöông Ñoâng thöôøng baûo hoä theá gian. Laïi coù Thieân Vöông teân Ñeà-ñaàu-laïi-tra vua cuûa Kieàn-thaùt-baø vaø taát caû chö Thieân thöôøng hoä trì caùc ngöôi, khieán taát caû ñeàu ñöôïc an oån, lôïi ích maø trôû veà sôùm. Phöông Ñoâng coù Chi-ñeà teân Cung tröôïng thöôøng toûa aùnh saùng, chö Thieân cung kính cuùng döôøng. Taát caû caùc

vò Thieân cuùng döôøng aáy seõ hoä trì ngöôi khieán ñöôïc taøi lôïi, an oån maø trôû veà sôùm. Phöông Nam coù baûy ngoâi sao thöôøng hoä trì theá gian: Ngoâi thöù nhaát teân Ma-giaø; ngoâi thöù hai vaø thöù ba cuøng teân laø Phaû-caàu-ni; ngoâi thöù tö teân Dung-ñeá; ngoâi thöù naêm teân Chaát-ña-la; ngoâi thöù saùu teân Tö-baø-ñeá;

ngoâi thöù baûy teân Tyø-xaù-khö. Ñoù laø baûy ngoâi sao ôû phöông Nam thöôøng baûo hoä theá gian, nay seõ baûo hoä ngöôi khieán ñöôïc an oån, lôïi ích maø trôû veà sôùm. Ñoàng thôøi taát caû tinh tuù ñeàu seõ hoä trì ngöôi. ÔÛ phöông Nam coù taùm Thieân nöõ: Ngöôøi thöù nhaát teân Laïi-xa-ma- ñeá; ngöôøi thöù hai teân Thi-sö-ma-ñeá; ngöôøi thöù ba teân Danh Xöng; ngöôøi thöù tö teân Danh Xöng Trì; ngöôøi thöù naêm teân Haûo Giaùc; ngöôøi thöù saùu Haûo Gia; ngöôøi thöù baûy teân Haûo Löïc; ngöôøi thöù taùm teân Phi Ñoaïn, thöôøng baûo hoä theá gian. Ñoàng thôøi, coù Thieân Vöông teân Tyø-löu-ñoà vua cuûa quyû thaàn Caâu-ma-ñoà, cuøng baûo hoä ngöôi ñöôïc lôïi ích maø trôû veà sôùm. Phöông Nam coù Chi-ñeà teân A-tyø-baùt-thi thöôøng phoùng ra aùnh saùng, chö Thieân cung kính cuùng döôøng. Taát caû chö Thieân cuùng döôøng Chi-ñeà seõ hoä trì ngöôi ñöôïc an oån, lôïi ích maø trôû veà sôùm. ÔÛ phöông Taây coù baûy ngoâi sao thöôøng baûo hoä theá gian: Ngoâi thöù nhaát teân Baát dieät; ngoâi thöù hai teân Theä-tra; ngoâi thöù ba teân Maâu-ra; ngoâi thöù tö teân Kieân Cöôøng tinh taán; ngoâi thöù naêm vaø thöù saùu cuøng teân laø A- sa-ñoà; ngoâi thöù baûy teân A-tyø-xaø-ma, baûy ngoâi sao naøy thöôøng baûo hoä theá gian, seõ baûo hoä ngöôi ñöôïc lôïi ích maø trôû veà sôùm. Ñoàng thôøi taát caû tinh tuù cuõng ñeàu baûo hoä ngöôi. ÔÛ phöông Taây coù taùm Thieân nöõ: Ngöôøi thöù nhaát teân A-lam-phuø- baø; ngöôøi thöù hai teân Taïp-phaùt; ngöôøi thöù ba teân A-lôïi-tra; ngöôøi thöù tö teân Haûo-quang; ngöôøi thöù naêm teân Y-ca-ñeà-xaù; ngöôøi thöù saùu teân Na-baø-tö-ca; ngöôøi thöù baûy teân Kyù-saéc-ni; ngöôøi thöù taùm teân Sa-ñaø-la. Ñoù goïi laø taùm Thieân nöõ. Ñoàng thôøi coù Thieân Vöông teân Tyø-löu-baùc-xoa thöôøng hoä trì theá gian. Laïi coù Long Vöông teân Baø-löu-ni vaø taát caû loaøi roàng seõ hoä trì ngöôi ñöôïc lôïi ích maø trôû veà sôùm. Phöông Taây coù nuùi teân Nhieâu Ích, nhaät, nguyeät ôû trong ñoù. Neáu ai coù mong caàu ñieàu chi thì seõ ñöôïc maõn nguyeän. ÔÛ phöông Baéc coù baûy ngoâi sao thöôøng baûo hoä theá gian: Ngoâi thöù nhaát teân Ñaøn-ni-tra; ngoâi thöù hai vaø thöù ba cuøng teân laø Theá-ñaø-ñeá; ngoâi thöù tö teân Baát-loã-cuï-ñaø-ni; ngoâi thöù naêm teân Ly-baø-ñeá; ngoâi thöù saùu teân A-thaáp-ni; ngoâi thöù baûy teân Baø-la-ni; baûy ngoâi sao naøy thöôøng baûo hoä theá gian, seõ baûo hoä ngöôi ñöôïc lôïi ích vaø trôû veà sôùm. Noùi chung, taát caû tinh tuù ñeàu baûo hoä ngöôi. Phöông Baéc coù taùm Thieân nöõ: Ngöôøi thöù nhaát teân Ni-la-ñeà-tyø; ngöôøi thöù hai teân Tu-la-ñeà-tyø; ngöôøi thöù ba teân Caâu-tra-tyø; ngöôøi thöù tö teân Ba-ñaàu-ma; ngöôøi thöù naêm teân Ha-ni; ngöôøi thöù saùu teân Ba-lôïi; ngöôøi thöù baûy teân Giaø-la-ni; ngöôøi thöù taùm teân Ca-ma. Ñoù goïi laø taùm

Thieân nöõ. Ñoàng thôøi coù Thieân vöông teân Baø-löu-na, thöôøng baûo hoä theá gian, seõ baûo hoä ngöôi ñöôïc lôïi ích maø trôû veà sôùm.

Phöông Baéc coù nuùi teân Chæ-la-toâ, quyû thaàn ôû trong ñoù. Taát caû caùc quyû thaàn seõ baûo hoä ngöôi ñöôïc lôïi ích maø trôû veà sôùm.

Hai möôi taùm ngoâi sao cuøng nhaät nguyeät, ba möôi hai Thieân nöõ vaø

Boán ñaïi Thieân Vöông thoáng trò theá gian ñeàu coù danh tieáng. ÔÛ phöông

Ñoâng coù Ñeâ-ñaàu-la-tra vöông, ôû phöông Taây coù Tyø-löu-baùc-xoa vöông, ôû phöông Nam coù Tyø-löu-ñoà vöông, ôû phöông Baéc coù Baø-löu-na vöông, taùm Sa-moân, taùm Baø-la-moân, taùm vò Saùt-lôïi cuûa taùm nöôùc lôùn, taùm con gaùi cuûa Ñeá thích seõ hoä trì ngöôi khieán ñöôïc lôïi ích maø trôû veà sôùm".

Neáu thí chuû cöôùi vôï môû hoäi cuùng döôøng, thì khoâng neân chuù nguyeän theá naøy:

"Soâng khoâ khoâng coù nöôùc,
Nöôùc khoâng vua khoâng hoä.
Gaùi coù möôøi anh em,
Cuõng goïi khoâng che chôû".

Maø neân chuù nguyeän nhö sau:

"Tín nöõ chaêm trì giôùi,
Ngöôøi choàng cuõng nhö theá.
Vì nhôø coù nieàm tin,
Neân tu haønh boá thí.
Hai ngöôøi ñeàu trì giôùi,
Tu taäp veà chaùnh kieán.
Haân hoan cuøng laøm phöôùc,
Chö Thieân thöôøng tuøy hyû.
Keát quaû cuûa nghieäp naøy,
Nhö ñi khoâng mang löông".

Neáu ngöôøi xuaát gia cuùng döôøng thì khoâng neân chuù nguyeän theá naøy:

"Mong chaùu con ñoâng ñuùc
Noâ tyø vaø tieàn taøi,
Boø deâ cuøng luïc suùc
Taát caû ñeàu sung tuùc".

Maø neân chuù nguyeän nhö sau:

"Caàm baùt xin nhaø nhaø,
Gaëp saân hay hoan hyû.
Ñeàu giöõ gìn taâm yù,
Xuaát gia boá thí nan".

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 34 751

Vò Thöôïng toïa cuûa Taêng phaûi bieát caùc vieäc nhö vaäy. Neáu khoâng bieát nhö vaäy thì vöôït phaùp oai nghi. Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, baáy giôø ñaøn-vieät ñeán cuùng döôøng trai phaïn, Nan-ñaø laø haøng Thöôïng toïa ñeán ngoài tröôùc. Theá nhöng, Öu- ba-nan-ñaø vaø caùc Tyø-kheo khaùc khoâng ñeán ñuùng giôø. Thöôïng toïa beøn khieån traùch: "Ñöùc Theá Toân chæ cheá ñònh rieâng toâi, khoâng cheá ñònh cho nhöõng ngöôøi khaùc chaêng?". Cho ñeán Phaät noùi: Töø nay veà sau, taát caû phaûi taäp trung ñaày ñuû roài thoï trai. Thöôïng toïa phaûi bieát caùc vieäc nhö treân ñaõ noùi. ÔÛ trong ñaây chæ coù teân goïi Thöôïng toïa thöù hai vaø taát caû laø khaùc thoâi. Cuoái cuøng neân ñeå daønh choã ngoài ôû keà beân. Neáu thaáy ngöôøi doïn côm ñi qua, khoâng ñöôïc im laëng ngoài nhìn, maø ngöôøi ngoài choã aáy neân noùi: "Ñeå xuoáng choã naøy". Khi ñöôïc thöùc aên, khoâng ñöôïc aên lieàn maø phaûi chôø doïn ñuû taát caû roài môùi aên. Neáu thì giôø ñaõ treã thì doïn tôùi ñaâu aên tôùi ñoù khoâng coù toäi. Thöôïng toïa neân chuù nguyeän, neáu khoâng theå chuù nguyeän ñöôïc thì vò Thöôïng toïa thöù hai neân chuù nguyeän. Neáu Thöôïng toïa thöù hai cuõng khoâng chuù nguyeän ñöôïc thì caùc vò ngoài döôùi ai chuù nguyeän ñöôïc neân chuù nguyeän. Nhö vaäy taát caû vaán ñeà aên uoáng Thöôïng toïa caàn phaûi bieát. Neáu khoâng bieát nhö vaäy thì vöôït phaùp oai nghi.

BOÅN PHAÄN CUÛA ÑEÄ TÖÛ ÑOÀNG HAØNH Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy Öu-ba-nan-ñaø ñoä ngöôøi xuaát gia cho thoï Cuï tuùc roài khoâng daïy doã ñeå nghinh ngang nhö traâu trôøi, deâ trôøi, khoâng ñuû oai nghi, khoâng bieát pheùp phuïng söï Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ vaø caùc Tröôûng laõo Tyø-kheo, laïi khoâng bieát pheùp taéc vaøo xoùm laøng, vaøo nôi röøng vaéng, nhaäp chuùng, maëc y, caàm baùt. Caùc Tyø-kheo beøn ñem vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Öu-ba-nan-ñaø ñeán. Khi thaày tôùi roài, Phaät lieàn hoûi: - Naøy Tyø-kheo! OÂng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân! - Töø nay veà sau, Hoøa thöôïng phaûi daïy ñeä töû ñoàng haønh nhö sau: Khi thoï Cuï tuùc roài phaûi daïy ñoïc hai boä Luaät. Neáu khoâng theå daïy ñoïc hai boä thì daïy ñoïc moät boä. Neáu moät boä cuõng khoâng theå daïy ñöôïc thì neân daïy ñoïc kyõ naêm thieân giôùi. Neáu cuõng khoâng theå daïy ñöôïc, thì neân daïy ñoïc boán thieân, ba thieân, hai thieân, ít nhaát laø daïy ñoïc boán vieäc (Ba-la-di). Moãi ngaøy daïy ba laàn: saùng sôùm, buoåi tröa vaø buoåi chieàu. Nhöõng vaán ñeà caàn phaûi daïy laø A-tyø-ñaøm, Tyø-ni. A-tyø-ñaøm töùc laø chín boä kinh, Tyø-ni töùc

laø giôùi boån, hoaëc daïy ñaày ñuû, hoaëc toùm löôïc. Neáu khoâng theå daïy ñöôïc, thì neân daïy hoï bieát toäi naëng nheï, bieát yù nghóa cuûa Kinh, cuûa Luaät, cuûa aám, giôùi, nhaäp, cuûa nhaân duyeân, daïy veà oai nghi, neáu traùi oai nghi thì neân ngaên caûn, ñoàng thôøi neân daïy giôø naøo ñoïc kinh, giôø naøo tuïng chung, giôø naøo ngoài thieàn. Ñoù goïi laø daïy. Neáu khoâng ñoïc kinh, cuøng tuïng kinh, ngoài thieàn thì ít nhaát cuõng neân daïy hoï ñöøng phoùng daät. Neáu Hoøa thöôïng khoâng theå daïy ñeä töû ñoàng haønh nhö vaäy thì vöôït phaùp oai nghi. Laïi nöõa, khi Phaät

an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy, ñeä töû ñoàng haønh cuûa Öu-ba-nan-ñaø ít khi ñeán choã Hoøa thöôïng, do ñoù Öu-ba-nan-ñaø than phieàn: “Ñöùc Theá Toân chæ cheá ñònh cho rieâng ta maø khoâng cheá ñònh cho ñeä töû. Ñeä töû coù ñeán thì ta môùi daïy, coøn ñeä töû khoâng ñeán thì ta daïy ai ñaây?”. Caùc Tyø-kheo beøn ñem vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi vò Tyø-kheo ñeä töû aáy ñeán. Khi thaày ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: - Naøy Tyø-kheo! OÂng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân! - Töø nay veà sau, ñeä töû ñoàng haønh phaûi phuïng söï Hoøa thöôïng nhö theá naøy: Buoåi saùng phaûi daäy sôùm, tröôùc heát böôùc chaân phaûi vaøo cöûa phoøng cuûa Hoøa thöôïng. Khi vaøo xong, cuùi ñaàu, ñaûnh leã döôùi chaân, hoûi xem Hoøa thöôïng nguû coù ngon giaác khoâng. Roài nhaän Kinh, hoûi han coâng vieäc, ñem ñoå boâ tieåu tieän, oáng nhoå, xong roài ñeå laïi choã cuõ. Tieáp ñeán, laáy nöôùc raûy treân neàn nhaø, roài queùt, lau neàn nhaø. Ñoaïn, röûa tay saïch, roài trao nöôùc, baøn chaûi ñaùnh raêng, caàm baùt ñi laáy chaùo cho thaày. Khi thaày aên xong, röûa baùt, caát laïi choã cuõ. Neáu coù nhaø naøo môøi thaày thoï trai, thì ñeán ñoù laáy thöùc aên. Khi thaày muoán vaøo thoân xoùm, thì trao y thöôøng maëc vaøo thoân xoùm, roài xeáp y thaày maëc trong vieän laïi, treo vaøo choã cuõ. Luùc vaøo thoân xoùm, neân ñi theo sau thaày. Neáu muoán khaát thöïc, neân baïch vôùi Hoøa thöôïng. Hoøa thöôïng neân nhaéc nhôû ñeä töû phaûi laøm ñuùng phaùp, ñöøng coù phoùng daät. Neáu mình veà tröôùc, neân traûi giöôøng ngoài cho Hoøa thöôïng, roài laáy nöôùc saïch, raûi coû laù ñöïi Hoøa thöôïng veà. Khi Hoøa thöôïng veà, neân ñöa y maëc trong Thieàn vieän cho Hoøa thöôïng, roài laáy chieác y maëc vaøo thoân xoùm ñaäp giuõ, xeáp laïi, treo vaøo choã cuõ. Neáu trôøi noùng thì neân ñöa nöôùc taém cho thaày. Neáu trôøi laïnh, thì neân ñoát loø löûa. Neáu ñöôïc thöùc aên ngon thì neân daâng cho Hoøa thöôïng. Hoøa thöôïng xem xong neân hoûi: “OÂng ñöôïc thöùc aên ngon naøy ôû ñaâu vaäy?”. Neáu ñaùp: “Con ñöôïc taïi nhaø daâm nöõ Moã giaùp, nhaø quaû phuï, nhaø ñaïi ñoàng nöõ, nhaø ngöôøi baát naêng nam, taïi choã Tyø-kheo ni, Sa-di ni mang tieáng xaáu”, thì Hoøa thöôïng neân noùi: “Ñaáy laø nhöõng nôi khoâng neân ñeán, chaúng neân laáy thöùc aên cuûa hoï”.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 34 752

Neáu noùi: “Do thuyeát phaùp maø ñöôïc”, thì Hoøa thöôïng neân noùi: “Khoâng ñöôïc laáy thöùc aên cuûa ngöôøi ta baèng vieäc taø maïng”. Khi Hoøa thöôïng aên, neân ñöa nöôùc röûa tay roài ñöa thöùc aên. Neáu thôøi tieát noùng thì neân ñöa nöôùc laïnh, roài caàm quaït quaït cho thaày. Khi Hoøa thöôïng aên xong, doïn baùt, nhaët coû laù, röûa baùt roài caát laïi choã cuõ. Neáu Hoøa thöôïng muoán vaøo röøng ngoài thieàn thì neân laáy toïa cuï vaùc leân vai, mang bình nöôùc röûa ñi theo Hoøa thöôïng. Ñeán nôi roài, hoaëc hoïc kinh, hoaëc hoûi nghóa. Khi ñaõ ñöôïc chæ daïy, neân tìm moät choã ngoài tu taäp. Neáu muoán tuïng ñoïc vôùi ngöôøi khaùc thì neân baïch vôùi Hoøa thöôïng. Hoøa thöôïng neân hoûi: “OÂng tuïng ñoïc vôùi ai? Neáu ñaùp: “Tuïng ñoïc vôùi Moã giaùp”, thì Hoøa thöôïng neân xem xeùt, neáu thaáy ngöôøi aáy giöõ luaät loûng leûo thì neân noùi: “Ñöøng ñi, khoâng neân giao du vôùi keû aáy”. Neáu thaáy ngöôøi aáy giöõ luaät nghieâm chænh thì neân cho pheùp cuøng tuïng ñoïc

chung. Khi veà neân mang toïa cuï treân vai, caàm bình nöôùc theo Hoøa thöôïng trôû veà. Khi Hoøa thöôïng muoán leã thaùp, neân ñöa nöôùc röûa tay, ñöa hoa. Khi leã thaùp xong, neân traûi giöôøng ngoài, ñöa nöôùc röûa chaân vaø daàu thoa chaân. Khi Hoøa thöôïng muoán nguû thì neân lau chuøi giöôøng neäm, traûi goái, ñoát ñeøn, ñem oáng nhoå, boâ ñöïng nöôùc tieåu vaøo ñeå döôùi giöôøng. Khi Hoøa thöôïng ñaõ yeân oån thì môùi hoïc kinh, hoûi nghóa. Khi ñöôïc chia phoøng theo thöù töï, neân hoûi tröôùc Hoøa thöôïng, roài môùi nhaän. Neáu hai ngöôøi cuøng nhaän moät phoøng thì Hoøa thöôïng neân hoûi: “OÂng ñöôïc ôû chung phoøng vôùi ai?”. Neáu ñaùp: “Cuøng ôû vôùi Moã giaùp”, thì Hoøa thöôïng neân xem xeùt ngöôøi aáy, neáu thaáy giöõ giôùi loûng leûo, thì neân baûo ñöøng ôû chung maø sinh ra raéc roái. Neáu thaáy ngöôøi aáy hieàn thieän thì neân baûo cöù ôû chung. Sau ñoù, neáu coù Thöôïng toïa naøo ñeán, roài ra ñi, thì neân baïch vôùi Hoøa thöôïng. Ñoái vôùi Hoøa thöôïng, ñeä töû ñoàng haønh phaûi thöïc hieän nhöõng vieäc keå treân. Neáu khoâng laøm thì vöôït phaùp oai nghi. Neáu Hoøa thöôïng coù nhieàu ñeä töû, thì moãi ngöôøi toái thieåu cuõng phaûi lau giöôøng Hoøa thöôïng moät laàn. Ñoù goïi laø phaän söï cuûa ñeä töû. ----------

BOÅN PHAÄN CUÛA ÑEÄ TÖÛ Y CHÆ Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy, Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø nhaän ñeä töû y chæ maø khoâng daïy baûo, ñeå hoï buoâng lung nhö traâu hoang, deâ hoang. Phaän söï ñeä töû phaûi laøm caùc vieäc nhö ôû phaàn Hoøa thöôïng treân ñaây ñaõ noùi roõ, chæ coù tieáng goïi thaày y chæ laø khaùc thoâi. Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy, Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø

nhaän ñeä töû y chæ maø ñeä töû khoâng ñeán, hoï beøn than phieàn: “Ñöùc Theá Toân chæ cheá ñònh cho rieâng ta maø khoâng cheá ñònh cho ñeä töû. Ñeä töû khoâng ñeán thì ta bieát daïy ai ñaây?”. Nhö tröôøng hôïp ñeä töû ñoàng haønh ôû treân ñaõ noùi roõ, ôû ñaây chæ coù ñeä töû y chæ laø khaùc maø thoâi. Keä toùm taét: “Vieäc Boá-taùt, aåm thöïc, Thöôïng toïa caàn phaûi laøm. Vò ñeä nhò Thöôïng toïa, Vaø moïi ngöôøi cuõng theá. Hoøa thöôïng daïy ñieàu chi, Ngöôøi ñoàng haønh phaûi nghe. Thaày y chæ daïy baûo, Ñeä töû phaûi phuïng haønh Keát thuùc phaàn thöù nhaát”. ----------

VAÁN ÑEÀ BAÛO QUAÛN GIÖÔØNG NEÄM Khi Phaät an truù taïi Tinh xaù Kyø-hoaøn ôû thaønh Xaù-veä; luùc aáy, Ñöùc Nhö Lai cöù naêm hoâm ñi quan saùt phoøng cuûa caùc Tyø-kheo moät laàn, thaáy giöôøng boû ngoån ngang treân ñaát, bò gioù thoåi xieâu veïo, naéng taùp möa sa, moái moït gaëm nhaám vaø chim choùc æa leân treân, tuy bieát nhöng Phaät vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: “Ñaây laø giöôøng cuûa ai maø ñeå ngoån ngang treân ñaát, khieán chim choùc æa leân treân theá naøy?”. Ñoaïn, Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Keå töø hoâm nay, vaán ñeà giöôøng neäm caàn phaûi bieát nhö theá naøy: Khoâng ñöôïc thaáy giöôøng choõng boû ngoån ngang döôùi ñaát, bò moái moït aên, naéng taùp möa sa, gioù thoåi xieâu veïo, chim choùc æa leân treân maø cöù ñeå maëc nhö theá. Neáu thaáy boû ngoån ngang ñaây ñoù thì neân ñem chaát laïi moät choã. Neáu nghieâng thì söûa cho ngay laïi. Neáu bò naéng taùp, möa

gioù xieâu veïo thì phaûi ñem caát vaøo trong phoøng. Neáu bò moái moït aên thì phaûi tra chaên laïi cho vöõng. Neáu bò chim choùc æa treân ñoù thì phaûi ñaäp giuõ roài caát vaøo trong phoøng. Khoâng ñöôïc thaáy phoøng oác bò doät maø khoâng söûa chöõa. Neáu phoøng ñöôïc lôïp baèng coû thì neân duøng coû gioïi (lôïp) laïi. Neáu ñöôïc lôïp baèng ngoùi, thì neân duøng ngoùi gioïi laïi. Neáu ñöôïc lôïp baèng xi-maêng thì neân duøng xi-maêng gioïi laïi. Neáu ñöôïc phuû baèng ñaát, thì neân duøng ñaát phuû leân. Neáu töôøng vaùch bò hoûng hoùc thì neân söûa chöõa roài toâ ñaát laïi. Giöôøng neäm cuûa chuùng Taêng khoâng ñöôïc ñeå yeân nhö theá maø söû duïng, vì chuùng chæ ñöôïc boïc coù moät lôùp moûng, cho neân phaûi duøng hai lôùp toïa cuï phuû leân treân. Khi nguû, neân duøng vaät gì loùt ngoïa cuï, ñöøng ñeå noù chaïm

vaøo thaân mình. Neáu taám neäm daøy thì khoâng ñöôïc gaáp laïi, khieán hö hoûng vaät cuûa chuùng Taêng. Neäm goái ñöôïc xeáp laïi, neáu coù dô baån thì neân ñem giaët. Neáu noù bò raùch thì neân vaù laïi cho laønh. Caàn phaûi giöõ gìn, baûo quaûn giöôøng neäm, ngoïa cuï cuûa chuùng Taêng nhö vaäy. Neáu khoâng laøm nhö vaäy thì vöôït phaùp oai nghi. ----------

VAÁN ÑEÀ BAÛO QUAÛN TRUÙ XÖÙ Khi Phaät an truù taïi Tinh xaù Kyø-hoaøn ôû thaønh Xaù-veä, baáy giôø vaøo thaùng cuoái muøa Xuaân maø caùc Tyø-kheo khoâng söûa chöõa phoøng oác. Ñöùc Nhö Lai vì naêm vieäc lôïi ích neân cöù naêm hoâm ñi tuaàn haønh qua phoøng caùc Tyø-kheo moät laàn. Naêm vieäc lôïi ích ñoù laø: 1. Xem caùc ñeä töû Thanh vaên coù tham luyeán caùc vieäc höõu vi hay khoâng. 2. Xem hoï coù baøn phieám chuyeän ñôøi hay khoâng. 3. Xem hoï coù ham meâ nguû nghæ hay khoâng. 4. Vì ñeå thaêm vieáng caùc Tyø-kheo beänh. 5. Ñeå cho caùc Tyø-kheo treû tuoåi coù nieàm tin troâng thaáy oai nghi ñónh ñaïc cuûa Ñöùc Nhö Lai maø phaùt taâm hoan hyû. Ñoù goïi laø vì naêm vieäc maø ñi tuaàn haønh caùc phoøng. Khi thaáy caùc phoøng xaù bò hoûng hoùc maø khoâng söûa chöõa, tuy bieát nhöng Phaät vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: - Phoøng naøy cuûa ai bò hö maø khoâng söûa chöõa? - Baïch Theá Toân! Ñeán luùc an cö Tyø-kheo nhaän phoøng seõ töï söûa chöõa laáy. - Töø nay veà sau, ñeán luùc an cö phaûi söûa chöõa phoøng oác baèng caùch: Saép xeáp muøa an cö khoâng ñöôïc thaáy phoøng oác bò hö haïi khoâng söûa chöõa maø noùi: “Ngöôøi naøo an cö nhaän phoøng seõ töï söõa chöõa laáy”. Neáu phoøng lôïp baèng coû thì duøng coû ñeå gioïi laïi, cho ñeán, neáu phoøng treùt ñaát thì neân duøng ñaát ñeå söûa chöõa, hoaëc böùc töôøng bò troáng thì neân duøng ñaát toâ laïi caùc loã chuoät ñuïc, laáp kín döôùi neàn. Caùc vaät duïng trong phoøng neân caát doàn laïi moät choã. Ngöôøi naøo hoäi ñuû naêm ñieàu kieän sau ñaây thì cöû laøm ngöôøi chia phoøng: 1. Khoâng thieân vò. 2. Khoâng giaän döõ. 3. Khoâng sôï seät. 4. Khoâng ngu si. 5. Bieát ai ñöôïc phoøng, ai chöa ñöôïc.

Ñoù goïi laø naêm ñieàu kieän. Ngöôøi laøm yeát-ma neân noùi nhö sau: - Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe, Tyø-kheo Moã giaùp thaønh töïu naêm phaùp, neáu thôøi gian cuûa Taêng ñaõ ñeán, Taêng nay cöû Moã giaùp laøm ngöôøi chia phoøng. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Moät laàn baïch, moät laàn Yeát-ma cho ñeán "Taêng baèng loøng cho neân im laëng. Vieäc naøy cöù nhö theá maø thi haønh". Vò Tyø-kheo ñaõ ñöôïc phaùp Yeát-ma roài phaûi söûa chöõa phoøng söôûi, phoøng aên, giaûng ñöôøng, phoøng taém, nhaø che gieáng, nhaø veä sinh, nhaø ngoõ, choã ñi kinh haønh döôùi goác caây; ñoàng thôøi phaûi ghi cheùp taát caû xem nhieàu hay ít. Neáu nhöõng truù xöù ôû A-luyeän-nhaõ caùch xa nhau thì neân chia phoøng vaøo ngaøy möôøi hai , möôøi ba thaùng tö. Neáu ai khoâng nhaän thì neân ñi ñeán nôi khaùc. Neáu phaàn lôùn ñeàu ôû gaàn nhau thì ñôïi ñeán ngaøy möôøi boán, möôøi laêm chia phoøng vaø ñoïc bieân baûn ôû giöõa chuùng Taêng nhö sau: "Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe, Tinh xaù Moã giaùp coù chöøng aáy phoøng, chöøng aáy giöôøng neäm, chöøng aáy thöùc aên, aên ñeán ngaøy aáy, coù chöøng aáy y an cö". Thöôïng toïa neân baûo ngöôøi chia phoøng toå chöùc moät böõa cuùng döôøng. Khi chia phoøng neân chia töø Thöôïng toïa cho ñeán Tyø-kheo chöa coù tuoåi haï, nhöng khoâng ñöôïc chia phoøng cho Sa-di. Neáu Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ baûo cöù chia ñeå toâi seõ chaêm soùc cho, thì haõy chia. Neáu coù nhieàu phoøng thì neân chia moãi ngöôøi hai phoøng. Neáu ngöôøi aáy noùi: "Toâi khoâng caàn hai phoøng, chæ caàn moät phoøng laø ñuû", thì neân baûo: "Khoâng phaûi chia ñeå ôû maø laø chia ñeå troâng nom". Neáu phoøng ít thì chia hai ngöôøi, ba ngöôøi moät phoøng. Neáu chia nhö vaäy maø khoâng ñuû, thì chia naêm ngöôøi, saùu ngöôøi moät phoøng. Neáu cuõng khoâng ñuû maø coù giaûng ñöôøng roäng, thì taát caû moïi ngöôøi neân vaøo ôû trong giaûng ñöôøng. Neáu cuõng khoâng ñuû, thì Thöôïng toïa keâ giöôøng lôùn, Haï toïa keâ giöôøng nhoû. Neáu cuõng khoâng ñuû, thì Thöôïng toïa keâ giöôøng nhoû, Haï toïa ngoài neäm coû. Neáu cuõng khoâng ñuû thì Thöôïng toïa neân ngoài kieát giaø, Haï toïa neân ñöùng, hoaëc ra ngoaøi goác caây. Chia phoøng vaøo muøa Ñoâng thì vöøa ñeå ôû maø vöøa ñeå coi soùc. Neáu coù Thöôïng toïa ñeán baûo giao phoøng laïi thì phaûi ra ñi. Neáu chia phoøng vaøo muøa Xuaân thì cuõng nhö vaäy. Coøn chia phoøng vaøo muøa Haï thì vöøa ñeå troâng coi maø vöøa ñeå ôû. Neáu Thöôïng toïa ñeán baûo phaûi ra ñi, thì khoâng neân ñi. Vaøo thaùng cuoái muøa Xuaân, caùc Tyø-kheo neân söûa chöõa phoøng oác nhö treân ñaõ noùi. Neáu khoâng söûa chöõa nhö theá thì vöôït phaùp oai nghi. Khi Phaät an truù taïi Tinh xaù Kyø-hoaøn, nôi thaønh Xaù-veä, vì naêm vieäc lôïi ích neân cöù naêm hoâm Ñöùc Theá Toân ñi tuaàn haønh qua phoøng caùc Tyø- kheo moät laàn, Ngaøi thaáy phoøng oác bò doät naùt, hoûng hoùc maø khoâng söûa

chöõa, nöôùc möa ñoïng laïi töøng vuõng trong phoøng, cöûa ngoõ bò moái moït aên, giöôøng neäm thì leân moác xanh, tuy bieát nhöng Phaät vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: "Ñaây laø nhöõng phoøng cuûa ai, bò doät naùt, hö hoûng theá naøy maø khoâng söûa chöõa?". Theá roài, Phaät daïy: "Töø nay veà sau, trong muøa Haï an cö neân söûa chöõa phoøng oác, giöôøng neäm, khoâng ñöôïc thaáy phoøng oác giöôøng neäm bò hö hoaïi maø khoâng söûa chöõa. Neáu phoøng ñöôïc lôïp baèng coû thì neân duøng coû

ñeå gioïi, cho ñeán neáu ñöôïc phuû baèng ñaát thì duøng ñaát ñeå ñaép laïi, ñoàng thôøi khai thoâng caùc vuõng nöôùc ñoïng ra ñeán doøng nöôùc. Neáu goái neäm cuûa giöôøng naèm, giöôøng ngoài leân moác thì phaûi ñem phôi naéng cho khoâ. Neáu trong phoøng aåm thaáp thì neân keâ giöôøng caùch böùc töôøng, tra chaân giöôøng cho chaéc, ñöøng ñeå moái moït aên. Ñoàng thôøi phaûi queùt saïch boà hoùng vaø löôùi nheän. Moãi nöûa thaùng neân duøng khaên lau nhaø moät laàn. Neáu saøn nhaø khoâ thì neân raám nöôùc roài lau. Neáu saøn nhaø aåm öôùt thì neân lau khoâng maø thoâi. Neáu trong phoøng aåm öôùt thì khoâng ñöôïc röûa tay, röûa chaân, röûa baùt trong ñoù, cuõng khoâng ñöôïc ñoùng kín cöûa maø phaûi thöôøng thöôøng môû cöûa cho gioù loït vaøo. Khoâng ñöôïc ñun khoùi trong phoøng. Vaøo dòp Haï an cö, Tyø-kheo neân söûa chöõa phoøng oác nhö vaäy. Neáu khoâng söûa chöõa nhö vaäy thì vöôït phaùp oai nghi. ----------

TRUÙ XÖÙ A LUYEÄN NHAÕ Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy, caùc Tyø-kheo an cö taïi A- luyeän-nhaõ xong, khoâng gôûi gaám truù xöù cho ai maø boû ñi heát. Sau ñoù bò löûa töï nhieân thieâu chaùy heát phoøng oác. Caùc Tyø-kheo beøn ñem vieäc ñoù ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn daïy: “Tyø-kheo an cö xong neân baûo quaûn phoøng oác baèng caùch: Neáu an cö taïi A-luyeän-nhaõ xong, ñeán muøa Ñoâng muoán dôøi ñeán nôi aám aùp thì khoâng neân ñi taát caû, maø neân yeâu caàu vaøi ba ngöôøi coù theå gaéng nhaãn ôû laïi troâng coi, vaø neân ñeå laïi thöùc aên ñöøng ñeå bò thieáu thoán. Neáu hoï noùi: “Khoâng ñöôïc; vì sao toâi phaûi ôû laïi nôi hoang vaéng naøy ñeå laøm gì?”, neáu khoâng moät ai ôû laïi caû, thì phaûi ñem taát caû caùc thöù giöôøng neäm, meàn goái, ñoà ñoàng, ñoà saét vaøo trong Tinh xaù ôû thoân xoùm maø gôûi. Giöôøng ngoài, giöôøng naèm neân keâ caùch vaùch, vaø duøng vaät gì loùt döôùi chaân ñeå moái khoûi aên. Khi an cö xong, khoâng ñöôïc thaáy phoøng oác doät naùt, hö haïi, khoâng söûa chöõa maø ra ñi. Neáu phoøng lôïp baèng coû, thì duøng coû gioïi laïi cho ñeán neáu phuû baèng ñaát thì duøng ñaát ñeå ñaép laïi. Ñoàng thôøi toâ laïi phoøng vaø queùt voâi vaøo vaùch. Neáu xung quanh ñoù thænh thoaûng coù ñoát löûa thì neân gôûi gaám vôùi caùc muïc ñoàng: “OÂng thöôøng thöôøng troâng chöøng phoøng oác giuøm toâi”. Caùc truù xöù nôi thoân xoùm cuõng

phaûi baûo quaûn nhö theá. Neáu phoøng söôûi, giaûng ñöôøng, nhaø aên coù hö hao cuõng phaûi söûa chöõa nhö vaäy. Neáu taïi Tinh xaù coù ñaøn-vieät ñang ôû thì neân baûo hoï söûa chöõa; hoaëc sai ngöôøi khaùc söûa chöõa. Neáu truù xöù khoâng coù chuû, cuõng khoâng sai ai ñöôïc, thì taát caû Taêng chuùng phaûi söûa chöõa. Neân chia ñoàng ñeàu moãi ngöôøi moät khuyûu tay, hai, ba khuyûu tay ñeå cuøng laøm cho chu ñaùo. Neáu giöôøng naèm, giöôøng ngoài suùt xoå thì neân ñoùng laïi, buoäc laïi cho chaéc chaén. Neáu neäm, goái xeáp dô baån thì neân ñem giaët cho saïch, neáu coù bò raùch thì neân vaù laïi. Caùc vaät duøng trong phoøng neân xeáp ñoáng laïi moät choã. Tyø-kheo an cö xong, neân söûa chöõa baûo quaûn phoøng oác, giöôøng neäm nhö vaäy. Neáu khoâng söûa chöõa nhö vaäy thì vöôït phaùp oai nghi.

BOÅN PHAÄN CUÛA TYØ-KHEO KHAÙCH Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, baáy giôø Ñöùc Theá Toân vì naêm vieäc lôïi ích neân cöù naêm hoâm ñi tuaàn haønh qua phoøng caùc Tyø-kheo moät laàn, troâng thaáy giöôøng gheá boû ngoån ngang choã naøy choã kia treân ñaát, tuy bieát nhöng Phaät vaãn hoûi moät Tyø-kheo: - Giöôøng choõng cuûa ai maø boû ngoån ngang khoâng caát theá naøy? - Baïch Theá Toân! Ñoù laø choã ôû cuûa cöïu Tyø-kheo, coøn con laø khaùch. - Töø nay veà sau, khaùch Tyø-kheo phaûi bieát nhö theá naøy: Khoâng ñöôïc thaáy giöôøng gheá boû ngoån ngang bò moái moït aên maø cöù ñeå yeân. Neáu thaáy boû ngoån ngang thì phaûi thu laïi caát vaøo moät choã. Neáu thaáy ngaõ nghieâng thì phaûi saép laïi cho ngay ngaén, roài duøng vaät gì keâ döôùi chaân ñeå moái khoûi aên. Khi khaùch Tyø-kheo ñeán nôi naøo thì khoâng ñöôïc ñoät nhieân ñem ñoà ñaïc mình vaøo trong phoøng maø phaûi ñeå ñoà vaät laïi moät choã, ñi tìm cöïu Tyø-kheo ñeå xin phoøng. Khi ñöôïc phoøng roài, neáu maët ñaát khoâng baèng phaúng thì neân laáp cho baèng. Neáu coù hang chuoät thì neân laáy ñaát laáp laïi. Neáu coù boà hoùng, maïng nheän thì neân queùt doïn. Giöôøng gheá neáu suùt soå thì neân neâm laïi, buoäc laïi cho chaët cheõ. Ñoàng thôøi phaûi ñaäp giuõ goái neäm roài laáy nöôùc röôùi leân saøn nhaø, lau queùt saïch seõ. Neáu caùi giaù moùc y baèng goã thì neân duøng vaät gì lau cho saïch. Neáu noù baèng tre, trôn tru thì neân duøng tay maø chuøi, neân xem neáu noù vöõng chaéc thì neân treo baùt leân treân. Neáu chæ ôû laïi coù nöûa ñeâm thì cuõng phaûi laøm caùc vieäc nhö theá xong roài môùi ñi. Neáu khaùch Tyø-kheo khoâng baûo quaûn nhö theá thì vöôït phaùp oai nghi.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 34 758

BOÅN PHAÄN CUÛA CÖÏU TYØ KHEO Khi Phaät an truù taïi Tinh xaù Kyø-hoaøn nôi thaønh Xaù-veä, vì naêm vieäc lôïi ích neân cöù naêm hoâm Ñöùc Nhö Lai ñi tuaàn haønh qua phoøng caùc Tyø-kheo moät laàn; cho ñeán, vò Tyø-kheo aáy noùi: “Baïch Theá Toân! Ñoù laø vò khaùch Tyø-kheo baøy bieän ra chöù chaúng phaûi con - cöïu Tyø-kheo”. Phaät daïy: “Töø nay veà sau, cöïu Tyø-kheo phaûi bieát caùc vieäc nhö sau: Cöïu Tyø- kheo khoâng ñöôïc thaáy giöôøng choõng boû loån ngoån choã naøy choã kia bò moái moït aên maø cöù ñeå yeân nhö vaäy. Neáu thaáy boû ngoån ngang nôi naøy nôi kia thì phaûi ñem chaát ñoáng laïi moät choã. Neáu thaáy bò moái moït aên thì phaûi duøng vaät gì keâ döôùi chaân cho chaéc. Pheùp cuûa cöïu Tyø-kheo laø khoâng ñöôïc choïn ôû caên phoøng toát, coøn giöôøng neäm meàn goái bò hö raùch, buïi baëm thì ñôïi khaùch Tyø-kheo ñeán töï lo lieäu söûa chöõa laáy, maø chính mình phaûi tu boå, söûa chöõa cho toát roài ñôïi khaùch Tyø-kheo. Cöïu Tyø-kheo phaûi bieát caùc vieäc nhö theá. Neáu khoâng laøm nhö theá thì vöôït phaùp oai nghi.

BOÅN PHAÄN SÖÛA CHÖÕA VAÄT DUÏNG Khi Phaät an truù taïi Tinh xaù Kyø-hoaøn, vì naêm vieäc lôïi ích neân cöù naêm hoâm Ñöùc Nhö Lai ñi tuaàn haønh qua phoøng caùc Tyø-kheo moät laàn. Cho ñeán, Phaät thaáy theá, tuy bieát nhöng vaãn hoûi moät Tyø-kheo: - Naøy Tyø-kheo! Caùi giöôøng naøy ai traûi ra vaäy? - Baïch Theá Toân! Ñoù

laø vò cöïu Tyø-kheo traûi ra, coøn con môùi ñeán ôû. - Töø nay veà sau, khi thaáy giöôøng choõng traûi ra, thì taát caû Tyø-kheo ñeàu phaûi bieát nhö sau: Taát caû Tyø-kheo khoâng ñöôïc ñeå giöôøng neäm böøa baõi choã naøy choã kia bò möa naéng vaø moái moït aên hoûng. Neáu thaáy boû raûi raùc treân ñaát thì phaûi ñem chaát laïi moät choã. Neáu thaáy bò möa sa naéng taùp thì phaûi ñem caát vaøo trong choã che khuaát. Neáu bò moái aên thì phaûi keâ ôû döôùi chaân. Neáu phoøng oác bò doät thì phaûi lôïp laïi. Neáu phoøng ñöôïc lôïp baèng coû thì duøng coû gioïi laïi, cho ñeán, neáu ñöôïc phuû baèng ñaát, thì duøng ñaát ñaép vaøo. Neáu böùc vaùch bò nöùt vôõ thì neân duøng ñaát toâ treùt laïi. Neáu giöôøng neäm meàn goái dô baån, raùch naùt thì khoâng ñöôïc ñeå yeân nhö vaäy xem maø phaûi ñem giaët giuõ may vaù laïi. Neáu loâng boâng trong goái neäm loøi ra thì phaûi nhoài laïi, gheá daây bò giaõn thöa ra thì phaûi ken laïi cho chaët. Khi ñaùnh kieàn chuøy taäp trung ñeå söûa chöõa giöôøng neäm thì khoâng ñöôïc töø töø ñi ñeán maø phaûi taäp hoïp nhanh choùng. Sau khi taäp hoïp, phaûi cuøng nhau söûa chöõa, ngöôøi thì se daây, keû thì ñan, buoäc, phaûi hôïp söùc cuøng laøm. Neáu chia coâng vieäc, thì moãi ngöôøi neân töï ñem veà laøm. Neáu ñaùnh kieàn

chuøy ñeå taäp trung söûa chöõa giöôøng neäm nhö vaäy thì khoâng ñöôïc noùi toâi laø ngöôøi ôû A-luyeän-nhaõ, toâi khaát thöïc, toâi laø Ñaïi ñöùc, toâi laø Thöôïng toïa khoâng theå laøm, ôû trong ñaây, ai söû duïng thì phaûi töï söûa chöõa laáy, maø taát caû ñeàu phaûi taäp trung, cuøng nhau söûa chöõa, ngöôøi thì se daây, keû thì ñan deät, ngöôøi thì sôn maøu. Taát caû Tyø-kheo ñeàu phaûi taäp hoïp cuøng nhau söûa chöõa nhö vaäy. Neáu ai khoâng laøm nhö vaäy thì vöôït phaùp oai nghi. ----------

VAÁN ÑEÀ ÑAÏI TIEÄN Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, baáy giôø, caùc Tyø-kheo ñi ñaïi tieän khaép nôi, bò ngöôøi ñôøi cheâ traùch: “Vì sao Sa-moân Thích töû maø gioáng nhö boø, nhö löøa, ñi ñaïi tieän khoâng coù choã nhaát ñònh?”. Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn daïy: “Töø nay veà sau neân laøm nhaø veä sinh. Nhaø veä sinh khoâng neân laøm höôùng Ñoâng, höôùng Baéc maø neân laøm ôû höôùng Taây, höôùng Nam, choã coù gioù thoaùng. Caùch laøm laø: hoaëc ñaøo haàm, hoaëc laøm treân bôø cao. Neáu döôùi ñaùy haàm coù maïch nöôùc thì tröôùc heát phaûi baûo tònh nhaân laáp kín, roài Tyø-kheo môùi laøm. Neáu ôû döôùi bôø cao coù doøng nöôùc chaûy, thì ñaët moät taám vaùn, ñeå khi ñi caàu phaân rôi xuoáng taám vaùn tröôùc roài môùi rôi xuoáng nöôùc sau. Neân laøm hai loã, ba loã, chieàu roäng cuûa loã caàu moät khuyûu tay, chieàu daøi moät khuyûu tay röôõi. Trong nhaø caàu neân ngaên caùch ra, ñeå hai ngöôøi ngoài hai beân khoâng thaáy nhau. ÔÛ beân caïnh nhaø caàu ñeå moät thanh tre, trong nhaø caàu neân ñeå moät caùi giaù treo aùo”. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo ñaõ ngoài tröôùc treân caàu roài, sau ñoù coù moät Tyø-kheo khaùc, vì baét ñi caàu gaáp lieàn vaøo trong caàu, ñònh ñi caàu ngay choã vò Tyø-kheo tröôùc ñang ñi. Tyø-kheo aáy beøn keâu leân: “Tröôûng laõo chôù laøm baån toâi”. Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï

vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn daïy: “Töø nay veà sau, caàn phaûi bieát pheùp ñi caàu nhö sau: Khoâng ñöôïc ñeå cho ñau buïng quaù gaáp roài môùi ñi caàu, maø khi môùi baét ñi caàu thì neân ñi lieàn. Khi tôùi ñoù, khoâng ñöôïc laøm thinh böôùc vaøo maø neân khaûy moùng tay. Neáu beân trong caàu coù ngöôøi cuõng phaûi gaûy moùng tay ñaùp laïi. Neáu bò ñau buïng quaù gaáp, thì neân ngoài chaâu ñít laïi vôùi ngöôøi ngoài tröôùc maø cuøng ñi. Khi chöa ñeán caàu, khoâng ñöôïc veùn y phuïc tröôùc maø ñi, neân ngoài treân caàu roài, vöøa veùn, vöøa ñi caàu. Khoâng ñöôïc mang ngoïa cuï cuûa Taêng vaøo caàu tieâu. Khi ngoài vaøo caàu khoâng ñöôïc xæa raêng, truøm ñaàu, che vai aùo beân phaûi, maø neân traät vai aùo, cuõng khoâng ñöôïc ñoïc kinh, thieàn ñònh, quaùn baát tònh vaø ngoài nguû, khieán laøm trôû ngaïi ngöôøi khaùc. Khi ñöùng daäy,

khoâng ñöôïc xaên y quaù cao ñöùng daäy, maø phaûi vöøa ñöùng daäy, vöøa buoâng y xuoáng”. Laïi nöõa, baáy giôø, caùc Tyø-kheo duøng theû tre laøm vaät chuøi ñít, khieán haäu moân bò thöông toån. Caùc Tyø-kheo beøn ñem vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn daïy: “Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp duøng theû tre, theû caây lau, theû goã vaø xöông maø neân duøng vaät meàm, vaät troøn, ñoàng thôøi khoâng ñöôïc duøng xong roài boû vaøo trong caàu, maø neân boû vaøo trong soït ñaët taïi moät choã. Nhöng neáu haàm caàu saâu ôû treân bôø cao thì boû xuoáng ñoù khoâng coù toäi. Khi ñaïi, tieåu tieän vaø khaïc nhoå neân nhaém ngay giöõa loã, khoâng ñöôïc laøm baån hai beân meùp. Neáu ngöôøi tröôùc laøm baån thì neân duøng theû goã gaït boû cho saïch. Khoâng ñöôïc ñi ñaïi, tieåu tieän xong khoâng duøng nöôùc röûa saïch maø söû duïng toïa cuï, giöôøng neäm cuûa Taêng chuùng. Beân caàu neân ñaët moät thuøng nöôùc; neáu haàm caàu ñaøo choã ñaát baèng thì khoâng ñöôïc ñoå nöôùc chaûy xuoáng haàm caàu; neáu caàu laøm ôû bôø soâng thì ñöôïc duøng. Neân duøng goã, ñaù, ngoùi laøm naép thuøng. Tyø-kheo treû neân theo thöù töï ñoå nöôùc cho ñaày thuøng vaø phaûi suùc thuøng thöôøng xuyeân. Neáu naép baèng vaùn thì khoâng ñöôïc ñeå ngoaøi naéng khieán noù bò hö. Neáu naép baèng saønh, ñaù thì ñöôïc ñeå ngoaøi naéng. Beân caïnh caàu tieâu neân ñeå tro, gieû lau. Neáu trong thuøng nöôùc coù sinh truøng thì khoâng ñöôïc noùi: “Trong naøy coù sinh truøng”, maø neân boû moät naém coû ôû treân ñeå keû khaùc bieát laø trong nöôùc coù truøng. Khoâng ñöôïc duøng nhieàu nöôùc maø phaûi duøng coù chöøng möïc. Neáu thuøng nöôùc heát neân baùo ngöôøi phuï traùch bieát, ñeå sai ngöôøi ñoå vaøo cho ñaày, hoaëc töï mình ñoå vaøo, ít nhaát laø moät ca ñuû cho moät ngöôøi söû duïng. Neáu boä phaän döôùi bò beänh tró thì khoâng ñöôïc röûa maø neân duøng vaät meàm ñeå lau, hoaëc laø vaûi, hoaëc laù caây. Neáu khoâng coù nhaø veä sinh thì neân lau ôû phía sau phoøng. Neáu ngoài ñaïi tieän nôi trieàn nuùi thì khoâng ñöôïc xæa raêng vaø truøm ñaàu, truøm vai maø neân traät vai aùo. Neáu baét ñi caàu vaøo ban ñeâm thì neân duøng chaäu, aâu ñöïng roài ñem ñoå. Neáu khoâng coù ñoà ñöïng thì neân ñi caàu choã ñöôøng nöôùc chaûy roài saùng sôùm doïn saïch. Neáu ñang ôû taïi nhaø söôûi, giaûng ñöôøng maø muoán ñi caàu thì phaûi ra ngoaøi. Neáu baét ñi caàu quaù gaáp khoâng theå ñi kòp thì phaûi ñi caàu taïi moät choã, chöù khoâng

ñöôïc laøm nhö boø vöøa ñi vöøa phoùng ueá, roài saùng sôùm doïn deïp, duøng nöôùc röûa saïch, duøng daàu ñeå lau, ít nhaát laø duøng gieû lau maø lau. Khi ñang nhieãu thaùp maø thaáy ñau buïng thì neân ñi caàu. Neáu quaù böùc baùch thì neân ñi taïi moät choã, chöù khoâng ñöôïc vöøa ñi vöøa phoùng ueá dô baån caû chaân nhö loaøi boø. Khi ñi xong phaûi doïn deïp, laáy nöôùc röûa, raéc boät höông, roài lau chuøi. Neáu taïi A-luyeän-nhaõ khoâng coù boät höông thì neân duøng daàu maø lau. Khi muoán vaøo thoân xoùm neân ñaïi tieän tröôùc roài môùi ñi. Khi vaøo

thoân xoùm roài maø baét ñi caàu thì neân ñeán caàu tieâu daønh cho ñaøn oâng, khoâng neân vaøo caàu tieâu cuûa phuï nöõ. Neáu khoâng coù thì neân hoûi ngöôøi ta nôi naøo coù theå ñi caàu ñöôïc. Khi hoûi, khoâng neân hoûi nhöõng coâ gaùi treû, vì khi nghe vaäy hoï seõ cöôøi, maø neân hoûi ngöôøi lôùn tuoåi ñöùng ñaén. Neáu cuõng khoâng coù thì neân vaøo nhöõng ngoâi nhaø troáng. Khi vaøo roài, khoâng ñöôïc ngoài ôû choã quaù troáng traûi, cuõng khoâng neân ngoài choã quaù kín ñaùo khieán ngöôøi ta nghi mình laø keû troäm. Neáu cuõng khoâng coù ngoâi nhaø troáng thì neân ñi caàu ôû beân bôø töôøng nôi meù ñöôøng. Neáu coù baïn thì baûo hoï ngoài chaâu löng laïi ñeå che khuaát. Neáu khi ñi ñöôøng cuøng vôùi khaùch buoân maø muoán ñaïi tieän thì neân ñi ôû meù ñöôøng cuoái höôùng gioù, ñöøng ñi ôû ñaàu gioù khieán muøi hoâi bay ñeán ngöôøi khaùc. Neáu ban ñeâm muoán ñi caàu thì khoâng ñöôïc laëng thinh maø ñi, maø phaûi noùi cho khaùch buoân bieát, ñeå hoï khoâng nghi mình laø keû troäm, ñoàng thôøi cuõng phaûi ñaïi tieän ôû döôùi höôùng gioù, chöù khoâng ñöôïc ñaïi tieän ôû treân höôùng gioù. Khi ñi thuyeàn vôùi khaùch buoân maø muoán ñi caàu thì neân ñeán choã ñaïi tieän maø ñi, ñoàng thôøi neân duøng moät mieáng goã gaït xuoáng ñeå cho phaân rôi treân mieáng vaùn tröôùc roài môùi rôi xuoáng nöôùc sau. Neáu khoâng coù mieáng goã thì ít nhaát ñi treân nuøi coû; neáu cuõng khoâng coù nuøi coû, thì neân duøng caùi boâ ñöïng roài ñem ñoå. Neáu thaáy phaân ueá nôi thaùp, nôi Taêng vieän thì neân doïn saïch. Neáu hai ngöôøi cuøng ñi maø thaáy theá, thì Haï toïa neân doïn deïp. Neáu Haï toïa giöõ giôùi loûng leûo thì baûn thaân mình phaûi doïn. Neáu bò truùng ñoäc maø thaày thuoác baûo phaûi uoáng nöôùc phaân, thì khoâng neân uoáng nöôùc phaân cuûa chính mình maø neân duøng nöôùc phaân cuûa keû khaùc. Tyø-kheo phaûi bieát caùc pheùp veä sinh keå treân. Neáu khoâng bieát nhöõng vieäc nhö vaäy thì vöôït phaùp oai nghi.

VAÁN ÑEÀ TIEÅU TIEÄN Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy caùc Tyø-kheo tieåu tieän khaép nôi, bò ngöôøi ñôøi cheâ traùch: “Vì sao Sa-moân Thích töû maø gioáng nhö boø, löøa tieåu tieän khaép nôi? Ñaây laø haïng ngöôøi baïi hoaïi, naøo coù ñaïo haïnh gì!”. Cho ñeán, Phaät daïy: “Töø nay veà sau neân laøm choã ñi tieåu. Caùch laøm nhö sau: Khoâng ñöôïc laøm ôû höôùng Baéc, höôùng Ñoâng maø neân laøm ôû höôùng Taây, höôùng Nam, choã thoaùng gioù”. Luùc aáy coù Tyø-kheo ñi tieåu, roài Tyø-kheo khaùc cuõng ñeán ñoù ñeå tieåu. Vò Tyø-kheo tröôùc noùi: “Tröôûng laõo chôù laøm baån toâi”.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 34 762

Caùc Tyø-kheo beøn ñem vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn daïy: “Töø nay veà sau, pheùp tieåu tieän phaûi bieát nhö sau: Khoâng ñöôïc ñeå cho böùc baùch roài môùi ñi maø khi muoán ñi tieåu thì phaûi ñi lieàn. Tröôùc khi vaøo caàu tieåu phaûi khaûy moùng tay; neáu trong ñoù ñaõ coù ngöôøi thì cuõng phaûi khaûy moùng tay ñaùp laïi. Neáu quaù gaáp thì neân ñöùng quay löng vôùi ngöôøi tröôùc, vaø ngöôøi tröôùc neân nhöôøng choã cho nhau. Khi tieåu tieän khoâng ñöôïc truøm ñaàu, che vai vaø xæa raêng, maø neân veùn aùo beân phaûi maø tieåu. Luùc ñang tieåu khoâng ñöôïc thieàn ñònh, nguû, tuïng kinh vaø quaùn baát tònh laøm trôû ngaïi ngöôøi ñi sau. Khi tieåu xong phaûi ra ngay. Neáu khoâng coù choã tieåu tieän thì neân duøng caùi bình ñeå ñöïng; treân bình neân ñeå moät caùi aâu coù loã thoâng döôùi ñaùy, tieåu tieän vaøo trong caùi aâu ñoù roài môû nuùt cho chaûy vaøo trong bình. Neáu khoâng coù aâu thì neân duøng caùi muoãng ñeå roùt vaøo bình. Khoâng ñöôïc ñaïi tieän vaø khaïc nhoå vaøo trong bình. Tyø-kheo treû phaûi theo thöù töï ñoå caùi bình aáy. Khi ñoå, phaûi ñoå ôû choã khuaát, khoâng ñöôïc ñoå treân thöôïng löu cuûa thaùp, vieän. Sau khi ñoå phaûi duøng nöôùc röûa saïch roài uùp xuoáng ñaát. Neáu khoâng coù bình thì moãi ngöôøi neân tìm ñoà ñöïng rieâng. Neáu ñoà ñöïng baèng ñaát thì khi röûa xong ñem uùp xuoáng ñaát. Neáu ñoà ñöïng baèng goã thì khi ñoå xong neân ñeå trong maùt cho khoûi bò hö; ñoàng thôøi neân buoäc daây maø xaùch. Ban ñeâm neân ñem noù ñaët döôùi giöôøng. Neáu khoâng coù ñoà chöùa thì (ban ñeâm) neân ñi tieåu ôû choã raõnh nöôùc. Nhöng raõnh nöôùc ñoù khoâng ñöôïc chaûy veà höôùng thaùp, phoøng söôûi vaø giaûng ñöôøng. Khi muoán ñi tieåu thì neân ñi ngay. Neáu caáp baùch quaù khoâng ñi kòp, thì neân tieåu tieän taïi moät choã. Khi tieåu xong, duøng nöôùc röûa, daàu boâi, roài lau chuøi saïch. Neáu ñang nhieãu thaùp maø baét ñi tieåu thì phaûi ñi ngay. Neáu caáp baùch quaù, cuõng khoâng ñöôïc vöøa ñi, vöøa tieåu maø neân tieåu taïi moät choã. Khi tieåu xong, duøng nöôùc röûa roài boâi höông thôm. Neáu ôû nôi hoang vaéng khoâng coù höông thôm, thì neân duøng daàu boâi leân. Neáu muoán ñi vaøo thoân xoùm thì neân tieåu tieän tröôùc roài môùi ñi. Khi ñang ôû nôi thoân xoùm maø muoán tieåu tieän thì neân tieåu tieän ôû choã khuaát. Neáu caáp baùch quaù khoâng ñeán choã khuaát kòp thì höôùng vaøo bôø töôøng maø tieåu. Neáu coù ñoàng baïn thì neân baûo hoï xoay löng laïi ñeå che mình. Neáu ñi ñöôøng vôùi khaùch buoân maø muoán tieåu tieän thì neân ñi ôû höôùng cuoái gioù, khoâng ñöôïc ñi ôû ñaàu gioù. Neáu nghæ laïi ban ñeâm, khi ñi tieåu tieän cuõng phaûi ñi ôû höôùng cuoái gioù. Luùc muoán ñi phaûi noùi cho hoï bieát, ñeå hoï khoûi ngôø mình laø keû troäm. Neáu ñi thuyeàn thì neân ñeán choã tieåu tieän maø tieåu. Neáu khoâng coù choã ñi tieåu thì neân tieåu vaøo trong ñoà ñöïng roài ñem ñoå.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 34 763

Tyø-kheo beänh, neáu thaày thuoác baûo phaûi uoáng nöôùc tieåu thì khoâng ñöôïc laáy nöôùc tieåu luùc ñaàu vaø luùc cuoái maø neân laáy nöôùc tieåu ôû khoaûng giöõa, hoaëc laáy nöôùc tieåu cuûa chính mình, hoaëc xin nöôùc tieåu cuûa ngöôøi

khaùc maø uoáng. Pheùp tieåu tieän phaûi laøm nhö treân; neáu ai khoâng laøm nhö vaäy thì vöôït phaùp oai nghi. ----------

VAÁN ÑEÀ TAÊM XÆA RAÊNG Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo duøng caây xæa raêng chöa chuoát voùt, bò ngöôøi ñôøi cheâ bai: "Vì sao Sa-moân Thích töû maø gioáng nhö keû hung aùc, caàm nguyeân caû caønh caây maø xæa raêng?". Caùc Tyø-kheo beøn ñem vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn daïy: "Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp duøng caây xæa raêng". Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy nhaân dòp ñaïi hoäi, Ñöùc Theá Toân thuyeát phaùp, thì coù Tyø-kheo hoâi mieäng neân ngoài ôû phía cuoái höôùng gioù. Phaät tuy bieát nhöng vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: - Tyø-kheo naøo maø ngoài rieâng moät choã nhö ngöôøi coù ñieàu chi oaùn haän vaäy? - Baïch Theá Toân! Vì Theá Toân cheá giôùi khoâng cho pheùp xæa raêng, vò naøy bò hoâi mieäng sôï aûnh höôûng ñeán caùc baäc phaïm haïnh neân phaûi ngoài ôû cuoái gioù. - Ta cho pheùp duøng taêm xæa raêng nhöng phaûi öôùc löôïng maø duøng, daøi nhaát laø möôøi saùu loùng tay. Laïi nöõa, luùc aáy coù ñaøn-vieät troàng caây taïi nôi hoang vaéng, roài Tyø- kheo nhoå caây aáy laøm caây xæa raêng. Chuû nhaân thaáy theá loøng khoâng vui beøn ñi ñeán choã Phaät trình baøy vieäc aáy leân Theá Toân. Phaät tuøy thuaän thuyeát phaùp khieán taâm oâng ta hoan hyû, roài oâng leã Phaät maø caùo lui. Ñoaïn Phaät baûo goïi vò Tyø-kheo kia ñeán. Khi thaày tôùi roài, Phaät lieàn hoûi: - OÂng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân! - Vì sao oâng duøng caây coù hoa traùi laøm taêm xæa raêng? Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp oâng duøng caây coù hoa traùi laøm taêm xæa raêng. Hôn nöõa, khi xæa raêng khoâng ñöôïc ôû taïi phoøng söôûi, giaûng ñöôøng, phoøng aên vaø ôû tröôùc chö Taêng, tröôùc Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, tröôùc thaùp, tröôùc töôïng. Khi xæa cuõng khoâng ñöôïc truøm ñaàu, che vai maø phaûi veùn aùo phaûi, ôû taïi choã khuaát. Neáu ôû phoøng Taêng thì neân duøng ve, hoäp maø ñöïng taêm. Khi taêm xæa roài khoâng ñöôïc boû laïi vaøo trong hoäp, khoâng ñöôïc vöùt nôi

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 34 764

chuøa, thaùp vaø nôi thöôøng ñi laïi. Khi naïo löôõi khoâng ñöôïc laøm nhö keû daâm daät. Naïo xong, phaûi röûa caây naïo roài caát vaøo moät choã. Neáu caây xæa raêng khoù tìm, thì khi xæa xong, caét boû choã ñaõ xæa, ñem röûa roài caát ñeå ngaøy mai duøng laïi. Laïi nöõa, baáy giôø coù moät Tyø-kheo ñang xæa caây taêm ñaõ cuøn, troâng thaáy Ñöùc Theá Toân ñi ñeán, vì loøng kính troïng neân thaày nuoát khuùc taêm vaøo, khieán khuùc taêm maéc nôi coå, laøm cho thaày aûo naõo. Caùc Tyø-kheo beøn ñem vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn daïy: "Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp duøng caây xæa raêng quaù cuøn; daøi nhaát laø möôøi saùu loùng tay, vaø ngaén nhaát laø boán loùng tay trôû leân. Khi xæa neân ôû nôi vaéng veû, röûa tay saïch roài môùi xæa raêng. Khi xæa xong, ñem röûa caây taêm roài môùi vöùt. Khi duøng khoâng ñöôïc laøm nhö boïn phoùng ñaõng, vì xæa raêng laø ñeå tröø boû hoâi mieäng maø thoâi. Khi xæa raêng khoâng ñöôïc nuoát nöôùc xæa raêng, nhöng neáu lôõ nuoát phaûi thì khoâng coù toäi. Khi Tyø-kheo bò beänh neáu thaày

thuoác baûo phaûi nuoát nöôùc xæa raêng (nöôùc nhaêm caây taêm) môùi laønh beänh thì neân vaâng lôøi maø nuoát. Neáu khoâng coù caây xæa raêng thì neân duøng tro, muoái, ñaát, gaïch, göøng, ñaù, coû, caây laøm cho saïch mieäng roài môùi aên. Neáu taïi nôi chuøa, thaùp, thaáy coù taêm xæa raêng thì neân löôïm vöùt ñi. Neáu caû hai ngöôøi cuøng thaáy, thì ngöôøi nhoû neân löôïm vöùt. Neáu thaáy Haï toïa giöõ giôùi lô mô thì töï mình neân löôïm vöùt ñi. Pheùp duøng taêm xæa raêng phaûi nhö vaäy. Neáu ai khoâng laøm nhö vaäy thì vöôït phaùp oai nghi. Keä toùm taét: "Traûi giöôøng, cuoái thaùng Xuaân, An cö, saép choã ngoài. Tyø-kheo khaùch vaø cöïu, Taát caû ñeàu nhö vaäy. Caàu tieâu, ñaïi tieåu tieän Duøng taêm, heát phaåm hai". ----------

VAÁN ÑEÀ VAÙ Y Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, vì naêm vieäc lôïi ích neân cöù naêm hoâm Ñöùc Nhö Lai ñi tuaàn haønh qua phoøng caùc Tyø-kheo moät laàn, troâng thaáy vò Tyø-kheo ñang traûi y treân ñaát ñeå vaù, Phaät lieàn daïy: "Töø nay trôû ñi neân saém chieáu. Caùch laøm chieáu laø duøng tre, saäy daøi chöøng möôøi khuyûu tay, beà ngang chöøng saùu khuyûu tay maø laøm. Khi muoán vaù y thì neân ñem chieáu traûi ôû giaûng ñöôøng hoaëc phoøng söôûi, phoøng ngoài thieàn, roài xoå y

ra treân ñoù maø vaù, ñoàng thôøi phaûi röûa chaân roài môùi ngoài. Neáu khoâng röûa chaân thì phaûi xeáp chaân laïi maø ngoài leân treân, ñöøng ñeå baøn chaân chaïm vaøo chieáu. Khoâng ñöôïc phôi nguõ coác, phôi y, nhuoäm y treân chieáu; cuõng khoâng ñöôïc ñeå cho naéng taùp, möa sa, hoaëc chim muoâng laøm dô baån chieáu. Khi vaù y xong phaûi cuoán laïi ñem caát vaøo choã che khuaát. Neáu khoâng coù chieáu thì neân vaù y treân giöôøng. Neáu cuõng khoâng coù giöôøng, thì neân duøng khaên lau saïch phoøng söôûi, giaûng ñöôøng, roài ñem y ra vaù. Khi vaù y phaûi laøm nhö vaäy. Neáu ai khoâng laøm nhö vaäy thì vöôït phaùp oai nghi". ----------

VAÁN ÑEÀ NGAÊN CHOÃ NAÈM Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy coù Tyø-kheo ngoài thieàn xong trôû veà, ñaïp nhaèm baøn chaân laïnh cuûa thaày vaøo ngöôøi khaùc khieán vò Tyø-kheo aáy caûm thaáy giaät mình, khoâng an. Do theá, caùc Tyø-kheo beøn ñem vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät daïy: "Töø nay veà sau neân duøng vaät gì ñeå ngaên choã naèm ra. Phöông phaùp laøm baèng caùch duøng tre, nöùa, lau döïng ñöùng boán goùc roài duøng daây buoäc laïi. Khi ngoài thieàn trôû veà thì môû ra, luùc vaøo trong roài thì ñoùng laïi. Ban ngaøy neân môû ra, khoâng neân ñoùng laïi, coøn ban ñeâm thì neân buoâng xuoáng. Phöông phaùp ngaên choã naèm phaûi laøm nhö vaäy. Neáu ai khoâng laøm nhö vaäy thì vöôït phaùp oai nghi". ---------- VAÁN ÑEÀ LAU PHOØNG Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, vì naêm vieäc lôïi ích neân Ñöùc Theá Toân cöù naêm hoâm ñi tuaàn haønh qua phoøng caùc Tyø-kheo moät laàn, troâng thaáy phoøng oác bò doät naùt maø khoâng söûa chöõa, tuy bieát nhöng Phaät vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: "Phoøng naøy cuûa ai maø ñeå doät naùt nhö theá naøy? Töø nay veà sau, vieäc phoøng oác phaûi

xöû trí nhö theá naøy: Khoâng ñöôïc thaáy phoøng oác bò doät naùt maø khoâng söûa chöõa. Neáu phoøng ñöôïc lôïp baèng coû thì duøng coû gioïi laïi, cho ñeán neáu ñöôïc phuû baèng ñaát thì duøng ñaát ñaép leân. Ñoàng thôøi neân thöôøng thöôøng queùt maïng nheän vaø buïi baëm, neân laáp baèng nhöõng choã loài loõm, duøng ñaát bòt kín caùc hang chuoät, vaø moãi nöûa thaùng neân duøng gieû lau nhaø moät laàn. Neáu neàn nhaø khoâ thì neân taåm khaên lau cho öôùt ñeå lau; coøn neàn nhaø öôùt thì chæ neân lau baèng khaên khoâ. Neáu neàn nhaø ñöôïc sôn xanh thì neân duøng vaät gì boïc chaân giöôøng laïi ñoàng thôøi khoâng ñöôïc ñoát ñeøn, ñi kinh haønh hay boû giaøy deùp treân ñoù, cuõng khoâng ñöôïc khaïc nhoå maø neân duøng oáng nhoå ñeå ñöïng. Neáu ngoâi nhaø giöõa thì ñöôïc röûa chaân, röûa tay, röûa maët hoaëc röûa baùt taïi ñoù. Neáu ngoâi nhaø döôùi thì ñöôïc ñoát ñeøn, ñi kinh haønh, röûa tay, chaân, röûa maët vaø röûa baùt taïi ñoù.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 34 766

Veà vaán ñeà phoøng oác phaûi xöû duïng nhö theá. Neáu ai khoâng laøm nhö theá thì vöôït phaùp oai nghi". ----------

VAÁN ÑEÀ KHAÏC NHOÅ Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, vì naêm vieäc lôïi ích neân cöù naêm hoâm Ñöùc Theá Toân ñi tuaàn haønh qua phoøng caùc Tyø-kheo moät laàn, thaáy treân caùc böùc töôøng cuûa phoøng oác, giaûng ñöôøng coù nhöõng baõi nöôùc mieáng chaûy nhieåu xuoáng ñaát, tuy bieát nhöng Phaät vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: "Keû naøo nhoå nöôùc mieáng baån thæu nhö theá naøy? Töø nay veà sau, khi khaïc nhoå phaûi laøm theá naøy: Böùc töôøng coù ñöôïc toâ hay khoâng toâ ñeàu khoâng ñöôïc nhoå treân ñoù. Neáu döôùi neàn nhaø khoâng toâ thì ñöôïc nhoå taïi moät choã roài duøng baøn chaân chaø ñi chöù khoâng ñöôïc nhoå lung tung dô baån. Nôi neàn nhaø neân ñaët moät oáng nhoå, trong oáng nhoå neân boû caùt hoaëc tro, döôùi oáng nhoå keâ moät hoøn ñaù cöùng, thænh thoaûng phaûi ñem ñoå, ñöøng ñeå hoâi thoái, truøng sinh, neân duøng nöôùc trong röûa saïch roài uùp xuoáng cho khoâ. Khoâng ñöôïc vöùt taêm xæa raêng vaøo trong ñoù. ÔÛ trong khuoân vieân chuøa, khi muoán nhoå thì nhoå xong phaûi duøng goùt giaøy chaø ñi. Neáu neàn nhaø coù loùt thaûm thì neân duøng oáng nhoå. Neáu ñang aên maø muoán nhoå thì khoâng ñöôïc nhoå toeït xuoáng ñaát khieán cho Tyø-kheo ngoài beân caïnh nhôøm gôùm, maø neân nhoå ôû giöõa hai chaân mình, roài duøng goùt chaân chaø ñi. Neáu ñaøm ra lieân tuïc nhieàu quaù thì neân ra ngoaøi nhoå xong roài vaøo ngoài laïi. Neáu ñang ôû tröôùc Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ maø muoán nhoå, thì neân ñeán choã kín ñaùo maø nhoå. Neáu ñang ôû nôi thoân xoùm maø muoán khaïc nhoå, thì neân nhoå ôû caïnh chaân mình, roài duøng chaân chaø ñi. Neáu choã ñoù laø ñaát buõn (mòn) thì nhoå xuoáng ñoù khoâng coù toäi. Neáu thaáy nhöõng baõi nöôùc boït ôû nôi thaùp, nôi taêng vieän thì neân duøng chaân chaø ñi. Neáu hai ngöôøi cuøng thaáy moät luùc, thì ngöôøi nhoû hôn neân laøm. Neáu ngöôøi nhoû giöõ giôùi hôøi hôït thì töï mình neân chaø. Tyø-kheo khi khaïc nhoå phaûi bieát nhö theá. Neáu ai khoâng bieát nhö theá thì vöôït phaùp oai nghi". ----------

VAÁN ÑEÀ SÖÛ DUÏNG BAÙT Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy coù vò Tyø-kheo ñeå caùi baùt taïi choã loã troáng, bò côn gioù loác thoåi laøm rôi xuoáng ñaát vôõ beå, ñeán luùc nghe tieáng baûng ñaùnh baùo hieäu duøng chaùo, thaày ñi laáy baùt thì than oâi chæ coøn moät ñoáng meû saønh. Caùc Tyø-kheo beøn ñem vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi thaày Tyø-kheo aáy ñeán. Khi thaày tôùi roài, Phaät

lieàn hoûi: - OÂng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân! - Töø nay trôû ñi, vaán ñeà baùt phaûi bieát nhö sau: Khoâng ñöôïc ñem baùt ñeå ôû choã loã hoång, beân caïnh bôø, choã nguy hieåm; khoâng ñöôïc ñeå ôû choã caùnh cöûa môû vaø nôi thöôøng ñi laïi; khoâng ñöôïc duøng tro chuøi baùt khieán noù phai maøu, maø neân duøng nöôùc laù caây, neáu khoâng coù caùt thì neân duøng khaên maø lau. Khi röûa, khoâng ñöôïc ngoài ôû trieàn bôø, choã nguy hieåm, treân taûng ñaù, treân ñoáng gaïch. Khoâng ñöôïc ngoài beân coäi caây Ña-la, beân coäi caây Ca-tyø-ñaø, beân coäi caây Na-leâ. Röûa baùt neân ngoài choøm hoåm, hoaëc quì goái caùch ñaát chöøng moät gang tay. Neân röûa baùt Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ tröôùc roài môùi röûa baùt mình sau. Khoâng ñöôïc ñem nöôùc thöøa trong baùt cuûa mình ñoå vaøo baùt cuûa Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ maø neân duøng nöôùc thöøa trong baùt cuûa Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ ñeå röûa baùt mình. Khi baùt khoâ, doïn caát thì cuõng phaûi doïn baùt cuûa Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ tröôùc. Khi caát baùt vaøo tuùi xaùch phaûi caát baùt cuûa Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ tröôùc. Ñoàng thôøi neân ngoài choøm hoåm, laáy caùi ñai tuùi xoû qua caùnh tay, ñaët treân ñaàu goái, roài caát baùt vaøo, ñoaïn, ñem ñeå treân giöôøng hoaëc treân gheá. Tuùi ñöïng baùt neân may hai hay ba lôùp. Khi muoán treo baùt neân lay caây truï xem coù vöõng chaéc hay khoâng roài môùi treo. Neáu khoâng coù choã treo thì neân ñeå baùt treân giöôøng, neáu nôi aáy coù roå ñöïng rau che chôû thì ñöôïc ñeå, hoaëc coù soùng baùt thì ñöôïc ñeå, nhöng ñöøng ñeå chuùng uùp ngöôïc laïi nhau. Soùng baùt neân laøm vaønh. Khoâng ñöôïc laáy baùt trong boùng toái; khoâng ñöôïc laáy baùt khi tay baån, maø phaûi röûa tay saïch roài môùi laáy. Khi laáy baùt, moät tay caàm hai caùi, moät tay caàm moät caùi, khoâng ñöôïc caàm tôùi boán caùi. Khi trao baùt khoâng ñöôïc ñöa ñoät ngoät maø neân hoûi: “Thaày laáy baùt chöa?”, neáu ñaùp: “Laáy”, thì môùi ñaët baùt xuoáng. Khoâng ñöôïc ñem baùt ñöïng nhöõng vaät oâ ueá cuõng khoâng ñöôïc duøng ñöïng nöôùc ñeå caïo ñaàu, röûa tay chaân, röûa maët, hay duøng trong nhaø taém vaø duøng muùc nöôùc röûa tieåu tieän. Phaûi giöõ gìn baùt nhö giöõ gìn ñoâi maét. Neáu khoâng laøm nhö vaäy thì vöôït phaùp oai nghi. ----------

VAÁN ÑEÀ DUØNG CHAÙO Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo cheâ bai chaùo, neáu thaáy chaùo loûng lieàn noùi: “Ñaây khoâng phaûi laø chaùo maø laø soâng Dieâu-phuø-na”. Neáu thaáy chaùo ñaëc, lieàn noùi: “Ñaây khoâng phaûi laø chaùo maø laø côm cöùng laøm gaõy raêng ngöôøi ta”. Caùc Tyø-kheo beøn ñem vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn

baûo goïi vò Tyø-kheo aáy ñeán. Khi thaày tôùi roài, Phaät lieàn hoûi: - OÂng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân! - Töø nay trôû ñi, vaán ñeà chaùo neân bieát nhö theá naøy: Khi nghe tieáng baûng ñaùnh baùo hieäu aên chaùo thì phaûi bieát ñoù laø chaùo ñaõi cho hai boä Taêng hay cho moät boä Taêng, hay cho thaày troø quyeán thuoäc. Khi bieát roài thì neân ñi, ñeán nôi roài thì khoâng ñöôïc nhìn vaøo hình thöùc ñeå khen cheâ ñaëc loûng maø coù sao thì nhaän vaäy; cuõng khoâng ñöôïc laáy vöôït thöù töï cuûa mình. Khi laáy khoâng ñöôïc truøm ñaàu, truøm vai, mang giaøy deùp maø neân côûi giaøy, veùn vai aùo beân phaûi ñeå laáy. Neáu ngöôøi ñöa chaùo ñi qua nhanh thì ít nhaát neân thaùo goùt giaøy ñeå laáy. Neáu khoâng kòp thaùo giaøy thì ñôïi hoï ñi trôû laïi roài laáy, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc laáy. Neáu ngoài thì laáy theo thöù töï. Neáu thaáy chaùo loûng thì khoâng ñöôïc noùi: “Trong quaù, gioáng nhö soâng Dieâu-phuø-na, thaáy caû boùng traêng”. Neáu thaáy chaùo ñaëc thì khoâng ñöôïc noùi: “Ñaây laø côm cöùng, laøm gaõy raêng ngöôøi ta”, maø heã cho sao thì neân nhaän vaäy. Vaán ñeà chaùo neân xöû trí nhö vaäy. Neáu ai khoâng laøm nhö vaäy, thì vöôït phaùp oai nghi. ----------

OAI NGHI KHI ÑÖÙNG Khi Phaät an truù taïi vöôøn truùc Ca-lan-ñaø nôi thaønh Vöông xaù, luùc aáy coù moät Tyø-kheo ñang ngoài thieàn trong hang ñaù Ñeá-thích beân trieàn nuùi, roài moät Tyø-kheo khaùc ñeán ñöùng tröôùc cöûa hang khieán cho taâm vò Tyø-kheo ngoài thieàn khoâng ñöôïc ñònh. Caùc Tyø-kheo beøn ñem vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi vò Tyø-kheo aáy ñeán. Khi thaày tôùi roài, Phaät lieàn hoûi: - OÂng coù vieäc ñoù thaät khoâng? - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân! - Töø nay trôû ñi khi ñöùng phaûi laøm nhö sau: Khoâng ñöôïc ñöùng tröôùc vò Tyø-kheo ñang ngoài thieàn; khoâng ñöôïc ñöùng tröôùc chuùng Taêng; khoâng ñöôïc ñöùng tröôùc choã moïi ngöôøi ñang ngoài; khoâng ñöôïc ñöùng tröôùc Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ vaø caùc Tröôûng laõo Tyø-kheo; cuõng khoâng ñöôïc mang giaøy, ñeo ñai, truøm ñaàu hoaëc buoâng thoõng hai tay ñöùng beân caïnh caùc Ngaøi. Nhöng neáu bò beänh thì khoâng coù toäi, khoâng ñöôïc ñöùng tröôùc daâm nöõ, tröôùc keû ñaùnh baïc, tröôùc quaùn röôïu, tröôùc keû ñoà teå, tröôùc nhaø lao vaø tröôùc keû saùt nhaân. Khoâng ñöôïc ñöùng choã che khuaát kín ñaùo. Vaán ñeà ñöùng phaûi bieát xöû trí nhö theá. Neáu ai khoâng laøm nhö theá thì vöôït phaùp oai nghi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.